

MAGYAR LAPOK

Főszerkesztő és szerkesztésért felelős:
dr Paál Árpád

Laptulajdonos: **SZENT LASZLÓ NYOMDA R-T.**
Felelős igazgató: **FOLLMANN GÉZA**
Törvénytörési bej. szám: Tr. B. 11/11. Jun. 1938.

Főmunkatárs: **dr Gyártás Elemér**

Csütörtökön délután Németország és Románia megbízottai aláírták az alapvető szerződést a két ország mindenre kiterjedő gazdasági együttműködése felől

Több évre szóló tervgazdálkodás lesz a romániai termelésben

A múlt év november óta folytak Bucuresztben azok a tárgyalások, melyek Németországnak Romániával való szorosabb és kölcsönösebb gazdasági összeköttetésére irányultak. Ez összeköttetés elvi alapjainak és gyakorlati kifejtésének körvonalai a tárgyalások során mind nagyobbakká váltak. Érintkezésbe jutottak azokkal a világgazdasági érdekekkel is, melyek a nyugateurópai nagy államok kelet-európai gazdasági befolyását jelentették. Ezeknek a német termelői és forgalmi érdekekkel való világvárosa is fontos mozgatója volt a bucuresti tárgyalásoknak.

A világesemények nagyméretű és hirtelen fejlődése most a tárgyalások sorsára is döntően hatott. Amugy is már kezdet óta meg volt a kölcsönös megértés hajlandósága a tárgyaló felek között s meg volt a természetes alapja is annak, hogy a két ország gazdasági szükségletei kölcsönös kiegészítésüket találják meg egymásban. Már a közeli évtized óta mind állandóbb volt a kölcsönös kiegészítés irányában a külforgalmi helyzet alakulása.

Ilyen előzmények után várható volt, hogy a német-román gazdasági megegyezés olyan értelemben jön létre, amilyen az eddigi helyzet-alakulások logikus folytatása. Létre is jött a megegyezés, melynek csütörtök délután történt meg az aláírása. Az alábbiakban közöljük a megegyezés részletesebb szövegét. Ehhez a szö-

veghez lényegesen hozzátartozik Gafencu külügyminiszter magyarázata is, mely világosan kifejezi, hogy békealapozó, szomszédosokra és azok barátságára kiható jelentősége van a szerződésnek. Hozzátehetjük, hogy a szerződés termelési rendet és külforgalmi rendszert is fog az egész országra nézve megvalósítani, tehát az egész társadalmi életet mintegy újra alapozza. Ebből a szempontból nézve a mi magyar kisebbségi életünknek is fontos befolyásolója fog lenni, mert hiszen úgy mezőgazdasági, mint erdőgazdasági termelőink, valamint iparosaink, kereskedőink és munkásaink megfelelő érvényesülést kaphatnak, ha a szerződés szerinti új rendet idejében fölismerik s annak előmozdítására maguk is szervezeten tudnak bekapcsolódni. Népközösségünknek igazán nagy feladata most, hogy öntudatosan megállás ez a fejlődést és ne üljön fel olyan hecceléseknek, melyek a szerződés szerint alakuló új gazdasági renddel a magyarságot esetleg szembefordítani szeretnék. Ez a szembefordulás csak a fejlődésből való kimaradást és a saját népgazdasági érdekeinknek más kezébe jutását idézné elő. Viszont az együttműködés és bekapcsolódás népiüknek is olyan arányú érvényesülést nyújt, amilyen arányú munkát kifejt.

A nagyjelentőségű gazdasági szerződés létrejöttéről a következő tudósításokat kaptuk:

Hivatalosan közzétették a német-román gazdasági egyezmény szövegét

Bucurestiből jelentik: Hivatalos közlés tudatolta, hogy a külügyminisztérium hivatali helyiségében csütörtök délután megtörtént a német-román gazdasági egyezmény aláírása. Az egyezmény szövege így hangzik:

I. A román királyság és a német birodalom képviselői mindkét ország azon szándékából kifolyólag, hogy kimélyítsék és nagyobb vonalakban folytassák az egymásközötti gazdasági együttműködést, valamint mindkét ország békés szándékainak elérésére egyezményt kötöttek. Ecéltől őfelsége II. Károly király megbízottai Grigore Gafencu külügyminiszter és Bujor Ioan ipariügyi miniszter, valamint Hitler kancellár megbízottai Fabricius Wilhelm meghatalmazott miniszter és Helmut Wholtat rendkívüli kiküldött, miután egymás meghatalmazásait szabályosnak és rendben levőknek találták, az alábbiakban állapodtak meg:

I. A szerződő felek közötti együttműködés céljából több évre szóló gazdasági tervet dolgoznak ki, amely egyensúlyozni fogja Románia mezőgazdaságát és ipari termelését, számbavéve a német import szükségleteit, a román gazdasági fejlö-

dés lehetőségeit, Románia belső szükségleteit és Romániának más államokkal való gazdasági kapcsolatainak szükségleteit. A terv ki fog terjedni:

1. a) A mezőgazdasági termelés fejlesztésére és ecéltől a jelenlegi termelés belterjesebbé tete-

A béke szolgálata nagy gazdasági kölcsönösségek létrehozatalával

Gafencu külügyminiszter jellemzése a román-német gazdasági egyezményről

Bucurestiből jelentik: A német-román gazdasági egyezmény aláírása után Gafencu Grigore külügyminiszter fogadta a sajtó képviselőit s előttük az egyezmény jelentőségéről a következő nyilatkozatokat mondotta:

A német-román egyezmény aláírásával Románia új bizonyítékát adta megértési szellemének és annak az óhajtatásának, hogy az európai békét szolgálja. Ez a béke ma jobban, mint bármikor, gazdasági kérdések megoldásának lehetőségétől függ, mivel ez egy sikra helyezi az erópai nagy és kis nemzeteket. Ennek az elvnek az alapján a román kormány az erópai szolidaritás iránti kötelességé-

lére, valamint új termelésekre, elsősorban pedig takarmány, olajos növények és textilnövényekre.

b) A mezőgazdasági és nyerstermékeket feldolgozó iparok fejlesztésére.

2. a) Az erdőgazdaság fejlesztésére.

b) A fűrészipar fejlesztésére, amennyiben a 2.

a) alatti pont szerint erre szükség mutatkozik.

3. a) Bányászati gépek és berendezések szállítására.

b) Új bányák feltárására és a jelenlegi bányák fejlesztésére, különösen a bánáti bronzércekre, a vatradornai mangánra, bauxitra és alumíniumra.

4. Román-német vegyes-tőkéjű társaságok alakítása útján a petróleumtermelés fejlesztésére, új kútak feltárására és fúrásokra.

5. Ipari együttműködésre.

6. Szabadipari és kereskedelmi és áthaladó szabadzónák létesítésére a kikötőkben.

7. A román hadseregnek szükséges fegyverek szállítására.

8. Közlekedési utak építésére és fejlesztésére.

9. Közhasznú intézmények, berendezések szállítására.

10. Német és román bankok együttműködésére a fenti pontokban foglaltak finanszírozása végett.

II. A fenti terv végrehajtását az 1935 március 23-iki alapszerződés 62-ik szakaszában felsorolt szakbizottságok végzik.

III. A két szakbizottság tagjai a tervek végrehajtására vonatkozó szándékaikat közölni fogják mindkét kormányal, amelyek döntenek a végrehajtási módokat elfogadása felől és kiadják a szükséges engedélyeket.

IV. A jelen szerződés alapján végrehajtandó fizetések a jelenleg érvényben levő fizetési egyezmény alapján történnek és a 7—9. pontokba foglalt szállítások finanszírozása Németország részéről történő fizetések terhére történnek.

V. Jelen egyezmény legkésőbb egy hónapon belül ratifikálandó, de ideiglenesen aláírása napjától életbe lép. Az egyezmény érvénye 1944 március 31-ig szól és annak lejártá előtt egy évvel mondható fel bármelyik részről. Ha az egyezményt nem bontják fel, az automatikusan meghosszabbtódik meghatározatlan időre és ebben az esetben egy évi felmondással mondható ismét fel.

nek tudatában jár el és ezzel közreműködik a jelenlegi helyzet megjavításában. Románia mindig a kötelességteljesítés útjára halad, mint szerepét ismerő európai állam. A múlt év decemberében megkezdett román-német kereskedelmi tárgyalások eredményeit már kezdettől előre láttuk. Ezek a tárgyalások a mostani megegyezésig a megértés szellemében folytak. A megegyezés a gazdasági együttműködés nagy vonalait határozza meg és a Románia és Németország közötti egymást kiegészítő gazdasági érdekek kielégítését szolgálja. Ezeknek az érdekeknek mindig különös fontosságuk volt úgy a német beviteli szükségletek szempontjából, mint Románia gazdasági lehetőségei és

Gyógyítható-e a tüdőbetegség?

Mindazok, akik asztmában, tüdőcsúcs-, vagy légcsőhurutban, szédülésben, tüdőkatharrusban, idült köhögésben, állandó rekedtségben és náthalázban szenvednek, mindezek teljesen ingyen és portómentesen egy tájékoztató könyvet kapnak, több ábrával, Dr. Guttman orvos szerkesztésében: „Sind Lungenleiden heilbar“ (Gyógyítható-e a tüdőbetegség) címmel. Irjon egy levelezőlapot (6 letes bélyeggel) alantí pontos címre: **PUHLMANN & CIE, BERLIN 947.** Müggelstrasse 25-25 a.

A román belföldi piac szükségletei tekintetében. Szükséges a többi államokkal fennálló gazdasági kapcsolatok kifejlesztése is és ezért tanulmányozni fogjuk más hasonló egyezmények kötését. A meg-egyezés a két állam békés szándékainak kinyilvánítását jelenti és azt az óhajátusukat, hogy hozzájáruljanak az európai helyzet tisztázásához.

— Azok a nehéz megpróbáltatások, — mondotta a külügyminiszter, — melyeken az utóbbi időben annyi más állammal együtt ámentünk, egy pillanatra sem térítették el kijelölt útról Romániát, mely ugyanazon úton haladt tovább, megté-ven köteleességét úgy önmagával, mint az összes európai államokkal szemben. A tárgyalások febr. 22-én kezdődtek és egy egyhónapi időtartam alatt a tárgyalásokat mindkét oldalról megértés szelleme hatotta át, míg a megegyezés a mai formájában létrejött.

— Ilyen feltételek mellett természetes, hogy a saját akaratának és annak a szándékának megfelelően, mellyel szolgálni akarja az árucserét és a népek közötti békés gazdasági viszonyok kiterjesztését, Románia kész tanulmányozni a lehetőségeket, hasonló gazdasági egyezmények megkötésére.

— Egy részről öfelségének, Románia uralkodójának megbízottai, más részről pedig a vezér és kancellár megbízottai között kötött egyezmény által nagy haladás történt a két ország békés céljait illetőleg. Ez a kategorikus nyilatkozat a legnagyobb mértékben hozzá fog járulni a Dunavidéki államok közötti közeledéshez és a viszonyok tisztázására.

A Csehszlovákiában korábban megrendelt fegyverszállítványokat a német kormány elindította Romániába.

Bucurestiből jelentik: A német kormány Bucuresti követe útján közölte a külügyminisztériummal, hogy mindazokat a fegyvermegrendeléseket, amelyeket a román kormány Csehszlovákiában tett, teljesítik. A szállítás alatt lévő harminc vagon fegyverkezési felszerelést haladéktalanul átadják Romániának és azt már Lengyelországon át el is indították.

Az első fogadtatás a német sajtóban.

Münchenből jelentik: A német távirati ügynökségek már csütörtök este tájékoztató részleteket adtak a most megkötött román-né-

met egyezményről. Közléseik szerint az egyezmény abból az elvből indul ki, hogy Romániának átveszi Németország gazdasági termel-

A gazdasági egyezmény létrejöttéről Gafencu és Bujor miniszterek jelentést tettek a minisztertanácsban

A minisztertanács jóváhagyta az egyezménykötést

Bucuresti. Saját tud. Csütörtök este ülést tartott a minisztertanács. Gafencu és Bujor miniszterek ismertették a körülményeket, amelyek mellett a román-német gazdasági tárgyalások folytak és az eredményeket, amelyeket elértek. A minisztertanács jóváhagyta az erre vonatkozó akciót.

Mitita Constantinescu miniszter ismertette az ország pénzügyi helyzetét és a munkálato-akat, amelyek az állam általános költségvetésének összeállítása céljából folyamatban vannak.

A minisztertanács jóváhagyta az állam 1939-40. évi általános költségvetésének tervezetét, majd jóváhagyta a minisztertanács a CFR át-szervezésére vonatkozó törvénytervezetet.

A román sajtó nagy megnyugvást jósol.

Bucuresti. Saját tud. A német-román egyezmény aláírásával kapcsolatban a lapok leszöge-zik, hogy ez a feszültség enyhülésének, a bé-kés kilátásoknak biztos jele, ami megnyugtató hatású kell, hogy legyen.

Az olasz trónbeszédet meglelégedéssel fogadták Franciaországban

A francia kormány engedményre való hajlandóságáról adott üzenetet

Párizsból jelentik: Az olasz uralkodó csütörtöki trónbeszédét úgy a francia közönség, mint a francia sajtó meglelégedéssel fogadta. Ugy vélik, hogy a beszéd után jótékony fordulát áll be a francia-olasz viszály ügyében, mert Victor Emánuel trónbeszéde reményt adott arra, hogy a francia-olasz kérdést diploma-ciai úton rendezik. Az angol-olasz viszonyra vonatkozó részt is meglelégedve fogadták, mert arra enged következtetni, hogy Olaszországnak

az a szándéka, hogy ismét fölvegye a barátságos kapcsolatát Angliával.

Londonból jelentik: Beavatott politikai körök értesülése szerint Victor Emanuel olasz király trónbeszédének francia vonatkozású része azért volt olyan enyhe, mert Franciaország még a trónbeszéd előtt tudatta Olaszországgal, hogy a vitás kérdésekben milyen engedményekre hajlandó.

XII-ik PIUS pápa

Oszentsége

magasztos, lélekemelő beszédei, amelyeket pápai legátusi minőségében az az eucharisztikus világkongresszuson elmondott, valamint a róla és magáról a kongresszusról készült több száz gyönyörű

mélynyomatu fénykép emelik az

EUCHARISZTIKUS EMLÉKALBUM

értékét, mely nemrég került Romániában forgalomba és amely megrendelhető az

ECCLESIA könyvkereskedésben

Nagyvárad, Str. Regele Carol II. No. 1

A díszes kiállítású album ára 420 lei, plus 30 lei portó.

A nagy érdeklődésre való tekintettel még ma adja fel megrendelését.

Schuschnigg volt osztrák kancellár súlyos beteg

Londonból jelentik: A Daily Telegraph jelentése szerint Schuschnigg, Ausztria volt kancellárja, influenzában súlyosan megbetegedett. Schuschnigg felesége a férje betegségére való hivatkozással kérte az ő teljes szabadonbocsátását.

A magyar külügyminiszter beszámolója a képviselőház és a főrendiház külügyi bizottságai előtt

Ruszinszkó visszacsatolása körülményeiről tett részletes jelentést. Megindultak az élelmiszer-szállítványok a visszacsatolt területre

Budapestről jelentik: A képviselőház külügyi bizottsága csütörtök délelőtt ülést tartott, mely alkalommal részletesen beszámolt arról, hogy miért történt meg Ruszinszkó elfoglalása és a magyar állam területéhez való csatolása. A beszámoló szerint ezt a szlovák független állam kikiáltásával elő-állott új helyzet tette szükségessé. A magyar külügyminiszter az ügyből folyólag elismeréssel szó-lott Németországról, Olaszországról és Lengye-orországról, s köszönettel kiemelte Jugoszlávia magatartását. Kifejezte azt a reményét is, hogy Románia részéről is határozottabb lesz a megértés, mely aztán lehetővé teszi a román-magyar szomszédi viszony barátságos rendezését.

A magyar külügyminiszter csütörtök délután a főrendiház külügyi bizottsága előtt megismételte beszámolóját.

Mindkét házban lelkesen fogadták a beszámolót, s egyúttal a visszacsatolt ruszin vidék azonnali felségélyezésére tettek javaslatokat. Csúky külügyminiszter azt válaszolta, hogy a felségélyezés vé-geit már megindultak az élelmiszerszállítványok,

húsvétra pedig nagyobb mennyiségű szeretetado-mányok küldéséről gondoskodnak.

Közös magyar-szlovák bizottság a Szlovákia és Kárpátalja közötti határ-vonal tisztázására.

Budapestről jelentik: Hivatalos jelentés szerint Kárpátalján az Ung-völgyétől nyugatra a magyar katonaság néhány katonai szempontból fontos helyet megszállott. A szlovák külügyminiszter tiltakozó jegyzéket intézett a magyar kormányhoz, mert úgy értesült, hogy e határfoglaláskor a magyar katonaság összetűzött a szlovák határőrséggel. Csúky külügyminiszter azonnal válaszolt a szlovák jegyzékre és vizsgálatot ígért a felpanaszolt esetre vonatkozólag. Egyúttal azonban kifejezte azt a nézetét, hogy Szlovákia és Kárpátalja egymás-közötti határa még nem tisztázódott véglegesen, s ilyen határbizonytalanságok miatti nézetkülön-b-ségről lehet szó. A magyar kormány szlovák-magyar vegyes bizottságot indítványozott, hogy a helyszínen ez tisztázza a határkérdést.

Erdélyi magyar népközösség

(+) — A kérdés összes problémáival együtt elöttünk feszik. Elénk tette az idő. S mindnyájan egyetértünk abban, hogy népközösségünk megszerzését tovább nem halogathatjuk, ha az oldott kéve sorsát ki akarjuk kerülni. Az események egymást kergetik s az élet nem fogja kímélni azokat, akiket készületlenül talál. De az is fontos, hogy amit csinálunk, jól csináljuk, az alapvető elvekkel és szempontokkal, a fogalmak jelentésével és jelentőségével már a szervezés elején tisztában legyünk. A tiszta fogalmak elősegíthetik a szándékok megvalósítását és összhangját is. Ezért, úgy gondoljuk, nem lesz fölösleges, ha a fogalmakat, amelyekkel dolgozunk, sorban (nép, népközösség, magyar népközösség, erdélyi magyar népközösség) mélyebbről fogva szemügyre vesszük.

A nép

az élet nagy dolgai és jelenségei közé tartozik, mint az anyag, az erő, a szellem. És éppen olyan titokzatos. Észszerűségeket és észszerűtlenségeket, hitet, tudást, sejtelmeket és szenvedélyeket, megfoghatatlan lelkiéleteket és ösztönzéseket együtt találunk benne. Tudjuk, hogy van, látjuk, benne élünk, hatását érezzük, de lényegének legbelső magja még mindig fel nem tárt titok.

Az egyes ember szempontjából, — és számunkra jelenleg ez a szempont fontos, — a nép a teljesebb életformát jelenti. Az ember nem elszigetelt lény, nem Robinzonként jön a világra, hanem egyéni elhatározásától függetlenül és azt megelőzően beleszületik valamelyik nép közösségébe. Mindenki a nemzedékek sorozatába fonódva, a testi, szellemi, erkölcsi örökségeknek, a származás és kultúra közösségének keresztül-kausal ágazó, megbonthatatlan szövödményébe iktatva jelenik meg a földi szinten. Születésekor népének örökletes tulajdonságait már magával hozza és léte első percétől kezdve népének kulturális környezete öleli körül és biztosítja azokat a feltételeket, amelyek között emberré fejlődhetik.

A nép tehát, mint életjelenség, mint a természeti, szellemi és erkölcsi erőknél, örökségeknél, közös tulajdonságoknak a szövödménye az egyes ember számára olyan nélkülözhetetlen életfeltétel, mint a madárnak a levegő és a hálnak a víz. Cikkünk keretében nincs hely arra, hogy a titokzatos életnek ezt az útmutatását metafizikai gyökeréig kövessük és feltárjuk, legyen elég itt annyit hangsúlyoznunk, hogy a népben, mint valóságban, vagy helyesebben: mint valószínű életben az életnek egyik hatalmas ösztöne keresi érvényesülését. Az egyén elsorvadna, csökevény maradna örökre, ha nem venné körül a nép létezésében kitágult élet. A szunnyadó képességeknek egész sora van az emberben, amelyeket csak a nép valósága és élete által képződött környezet ébreszt fel, indít fejlődésnek. A nép a teljesebb élet hordozója, azért van az a természetszerű rendeltetése, hogy az egyes ember számára szükséges és alkalmas környezetet, élettani, társadalmi, gazdasági és kulturális körülményeket megadja s ezáltal a teljességre törekvő természet belső céljait szolgálja.

A népközösség,

amint az elmondottakból azonnal kivehető, nem társaság vagy társulás, nem mesterséges képződmény, hanem az egyetemes emberi életnek egy meghatározott darabja, kézzelfogható nagy valóság, amely az életjelenségek ezer látható és láthatatlan szálából szövődik az élet szövőszékén. Kialakulásában az emberi társas élet összes lényeges tényezői közreműködnek. Testét (démosz) a természeti, faji és területi te-

nyezők: lelkét, szellemi egységét (etnosz) a szellemi tényezők: a nyelv, irodalom, művészet, erkölcs, vallás stb.: népi egyéniségét (náció), ami alatt a más népektől elkülönítő és megkülönböztető jellegét értjük, a történelmi sorsközösség és annak tudata alakítja és határozza meg. S ebből önként folyik két következtetés:

Először, hogy a népközösség nem külső keret, amit tetszés szerint lehet szétszedni, összerakni vagy cserélni. Azok a közösségek, amelyeket a természet hoz létre, mindig a közösség belső természetében rejlő kötelezéssel kötik a közösséghez tartozó személyeket. Pl. A családi közösséget fel lehet ugyan bontani, de a házastársak és családtagok összetartozása, legalább mint erkölcsi követelmény az elválás és ellenségeskedés ellenére is megmarad. A kultúrközösséget, amelybe valaki beleszületett és amelyben felnőtt, senki sem tudja máról-holnapra egy másikkal felcserélni. A sorsközösséget nehéz időkben a gyöngye jellemek nem vállalják, (a süllyedő hajóról is a patkányok lépnek meg legelőször), a többséget azonban a kényszer törvénye együtt tartja és egy úton hajtja. A népközösség életében ezek az elemek mind együtt vannak és hatnak, egymásba hatolva, egymást át meg átjárva olyan testi, szellemi és erkölcsi kötétségek szerves, élő összefüggéseibe szövik bele az egyes embert, amelyből csak erkölcsi öngyilkosság, vagy árulás árán lehet kiszakadni.

Másodszor: A népközösség erkölcsi követelményeket állít fel tagjaival és a közösség keretén belül esetleg létező csoportokkal szemben. És ezek az erkölcsi követelmények súlyos erkölcsi parancsok. Megköveteli minden tagjától a hűséget, a tiszteletet és az igazság szolgálatát. Szent Tamás, a skolasztikus bölcsélet atyja, a létezés és fejlődés szempontjából a nemzetet (a politikai öntudatra jutott népközösséget) a szülőkkel egy sorba állítja és így érvel: Minden, ami természet szerint másnak köszöni létét, létének forrását magánál jobban szereti. Már pedig, amint a gyermek a szülőknek köszöni létét, fejlődését, műveltségét s ezért szüleit magánál jobban kell szeretnie, ugyanúgy a népközösség tagjai a közösségtől, illetve nemzetüktől kapják a társas élet, fejlődési műveltség és önállóság természet szerű feltételeit, tehát a nemzet iránt önfeláldozásig menő hűséggel és szeretettel tartoznak. Ez magában foglalja a tiszteletet, aminek a nemzeti értékek és hagyományok és az ezeket hordozó nagyok és hősök megbecsülésében kell megnyilvánulnia: a kegyeletet, ami a nemzettől való függés szabad és tiszteletteljes elismerése: és az igazság szolgálatát, ami az egymásközötti viszony szabályainak, az egymáshoz való igazodás követelményeinek önkéntes megtartásában jut kifejezésre. A nemzet érdeke minden-

nemű egyéni, politikai és csoportérdek fölött áll s erről a népközösség tagjainak egy pillanatig sem szabad megfeledkezniük.

A magyar népközösség

a magyarok népi közösségét jelenti a fent elmondottak értelmében. Akik a magyar vér, magyar táj, magyar kultúra és magyar sors vonzási körébe kerültek, a külső körülmények és szellemi-erkölcsi örökségek, lelkesedések tégléjében testben és lélekben összeforrtak elválaszthatatlanul egyetlen élő közösségbe. A magyar népközösség kialakításán a történelem és a társas élet összes lényeges tényezői dolgoztak, amint azt a fejlődés egyes szakaszai és törvényszerűségei meghatározták, tehát minden tarkaságával és összetevő elemével együtt természetes fejlődés és társadalmi törvényszerűségek eredménye. Tagjait a természeti és kulturális elemek ezer szála fűzte és fűzi össze egységes, élő organizmussá, melynek egységét a magyar múlt és lélek sajátos tartalma határozza meg. Ennek az élő közösségnek Istentől rendelt külön hivatása az, hogy azon a helyen, ahová a történelmi erő sodorták, saját színeivel az egyetemes kultúrát gazdagítsa s az emberiség egyetemes céljait szolgálja.

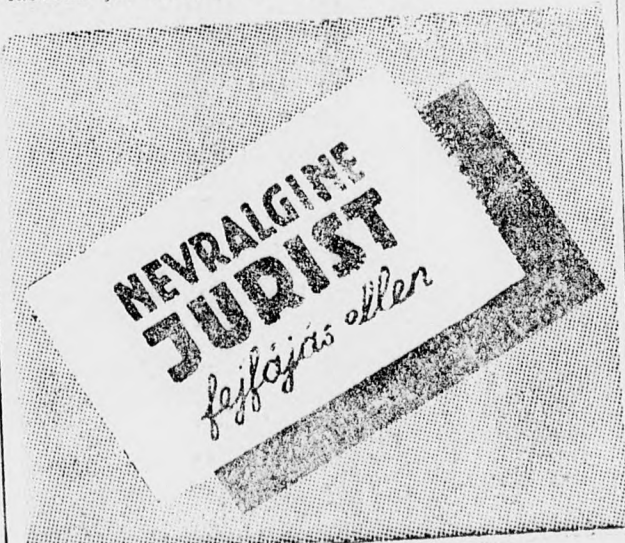
A magyar jelleg tehát a magyar népközösség lényegéhez tartozik. A népek nagy kórusában csak akkor van helye és jogosultsága, ha külön hangot jelent, ha nemzeti kultúrájában az egyetemes emberi kultúrát külön színnel gazdagítja, s ha sajátos természeti és lelki adottságainál fogva alkalmas arra, hogy egy külön történelmi szerepet ellásson.

A magyar jelleg a magyar népközösség lelke és történelmi indokolása s ezért a kozmopolitizmus, a világpolgárság híveit népközösségünk ellen-ségeinek kell tekintenünk mind elvi, mind gyakorlati szempontból.

A modern osztályharc két szembenálló tábora, a gazdasági liberális és ellenlábasa, a szocializmus a nemzetköziség jegye alatt született és él. Mindkettőnél az eszmei alapirányt az anyagi javak túlértékelése szabta meg, s alapelvükhöz híven az anyag személytelenségét belevitték egész rendszerükbe s rá akarják húzni az emberi viszonyoknak általuk tervbevert rendezésébe. Az egyik az egyént túlértékeli, a másik csak tömegeket ismer. A nemzet egyéniségét pedig mindkettő tagadja el-méletben és gyakorlatban egyaránt.

A mi népközösségünk, ahol a legtisztább magyar gondolatnak és akaratnak kell érvényesülnie, ilyen megterhelésekkel nem indulhat. A mi népközösségünk tagjai nem lehetnek a szervezet nemzetközi önzés vagy osztályharcos ábrándozás porázára fűzve. Sokkal kevesebben vagyunk, semhogy ilyen szereplőket elbírnánk, s különben is elérkeztünk a pillanat, amikor joggal megkövetelhetjük minden magyartól, hogy az idők parancsát megértse s minden kötöttséget lerázva, fentartás nélkül álljon a magyar népi közösség szolgálatába.

Ugyanekkor azonban a másik véglet ellen is óvást emelünk. A nemzeti gondolat túlhajtásában is olyan veszély rejlik, amit szintén nem birunk el és nem helyeselhettünk. A túlzó nacionalizmus el-lentéteket szül, egymás ellen izgatja a nemzeteket s bomlást indíthat meg ugyanazon nép sorsában is. Nemzeti értékeink megvédését és nemzeti mivoltunk bátor megvállását minden magyartól elvárjuk, de éppen nemzeti ügyünk szolgálata kívánja, hogy az igazság alapján maradjunk, a fajiságból ne csináljunk bálványt. A vérelemzés kísérleteit saját bőrünkön tapasztaljuk, óvakodnunk kell, ne-hogy ugyanazt a hibát elkövessük. Igazságunkért tömött sorokban és nyíltan kell kiállanunk, de ennek előfeltétele, hogy az igazságot mások részére is elismerjük, s hogy mindazokat, akik az idők során a történelem kohójában testvérünkkel olvadtak és akik kultúrában, lélekben és sorsvállalásban velünk ma is egyek, édes testvérünknek vegyük megierzés és gyanakvás nélkül.

A francia államfő Londonban

Csütörtökön délután Chamberlain látta vendégül. Az angol-francia megbeszélések tovább folytak a demokrata államok németellenes szövetkezése ügyében

Londonból jelentik: Lebrun francia köztársasági elnök és felesége csütörtökön délután kíséretükkel megtekintette az angol nemzeti múzeumot. A látogatás után Chamberlain angol miniszterelnök adott teát a francia államfő tiszteletére. Londonban lézas tanácskozások folynak Bonnet francia külügyminiszter és az angol államférfiak között a demokrata államok németellenes akciója ügyében. A tárgyalásoknak azonban eddig még semmi komoly eredménye nincs. Egyedül Bonnet külügyminiszter ígérte meg, hogy azonnal segítséget nyújt Franciaország, ha Svájcot, és Hollandiát támadás érné. Románia és Lengyelország közvéleménye bizalmatlanul nézi a készülő szövetséget, mert az esetleges létrejövő egyezmény értelmében Romániának és Lengyelországnak a szovjet nyujtana segítségét.

Sürgetik az általános védkötelezettséget.

Londonból jelentik: A konzervatív párt mind erélyesebben követeli az általános védkötelezettség bevezetését. A konzervatív pártban ebben a kérdésben sikerült már a munkáspártiak egyrészét is megnyerni. Javaslatuk szerint az általános védkötelezettség 35 éves korig terjedne.

Indítvány a volt német gyarmatoknak az angol birodalomhoz csatolására.

Londonból jelentik: Sir Alfred Beite konzervatív képviselő az alsóház csütörtöki ülésén azt a javaslatot tette, hogy az egykori német gyarmatokat, amelyek felett most tulajdonképpen csak felügyeletet gyakorolnak a jelen-

legi birtoklók — hivatalosan és véglegesen birtokba kellene venni. Ez kellő válasz volna Németország hatalmi törekvéseire. A konzervatív képviselő felszólalására maga Chamberlain miniszterelnök válaszolt és kijelentette, hogy ezt a lépést helytelennek tartja, mert éppen ellenkező hatást váltana ki, mint Sir Alfred Beite szeretné.

Chamberlain újabb beszámolót tart.

Londonból jelentik: Chamberlain angol miniszterelnök néhány nap mulva beszámolót tart a legutóbbi tárgyalásoknak eredményéről. Angol körök úgy tudják, hogy a Németország-ellenes akció kérdésében Románia és Jugoszlávia, valamint Görögország és Oroszország már elküldték válaszukat. Egyedül Lengyelország nem válaszolt. Mégis remélik Londonban, hogy legkésőbb a jövő hét végén létrejön az egyezmény.

Sör nélkül A TAVASZ
mitsem ér, mindenki

DREHER-HAGGENMACHER

== sört kér! ==

A szakácsnő

Irtá: Pierre L'Ermite

Hivatalnok vagyok a belügyminisztériumban. Van ezer frank havi fizetésem, vannak papírajaim: gond nélkül meg tudok élni. Nem volt hozzá hátróságom, hogy megőrüljek s így agglógeny maradjam. Ez magában még nem volna baj. Baj ellenben, hogy nem bírom a vendéglői kocsit. Kollégáim nagyreszt otthon főznek egyiknek-másiknak kitűnő szakácsnéja van. Ilyen után vágytam én is...

Tavaly nyáron vidéken töltöttem a szabadságomat (talán okosabb, ha nem mondom meg, hol) s ott ráakadtam arra a drágagyöngyre, aki után hónapok óta sóvárogva epekedtem. Boldogságom telje volt: most már van hát szakácsnőm is, vége a kocsmázásnak.

Drágagyöngyöm kifogástalan erkölcsű, harminc év körüli nő; nincs gyermeke, nincs kutyája, szereti a rendet, s mint maga mondja: szívesen szolgál ilyen tisztességes, ezüld háznál. Kitűnően főz s mi fő: elvégzi a munkát maga, nem kell melléje pesztra.

Minden feltételét elfogadtam s boldog voltam, hogy elszegődött hozzám. Láttam, hogy nehezére esik megválni az otthonától, s azért, hogy némiképp megvizsgáljam, neki is első osztályú jegyet váltottam s együtt utaztunk haza, az otthonomba.

Tehát elértem, amire vágytam: volt szakácsnőm

Boldog meglepődöttséggel néztem az új munkaév elé... rózsás színben láttam az életet.

Pontban reggel nyolc órakor megkaptam a reggeli kávémát friss süteménnyel; ha délből hazajöttem, már messziről megütötte orromat a készen váró ebéd kitűnő, étvágyesiklandó illata; a vacsora volt azonban a fénypontja a napnak. S mindent percre, pontosan. Istenem, de szép is így az élet!

Boldogságom azonban nem volt zavartalan. Már egy hét mulva észre kellett vennem, hogy Zenóbia — ez volt a drágagyöngyöm neve — bánaatos... Honvágya van bizonytal, gondoltam... Jaj csak itt ne hagyjon!... Legközelebbi vásár-

nap, mise után, legnyájasabb hangon így szóltam hozzá:

— Mondja, Zenóbia, miért szomorú?
— Unatkozom. Mindenki moziba jár vasárnaponként, csak én nem — volt a válasz.
Megkönnyebbülten lélegzettem fel:
— No ha csak ez a baj, ezen könnyen segíthetünk. Mától kezdve minden vasárnap befizetek magának a moziba... Ismerem a mozi igazgatóját, majd megkérem, hogy helyet tartson fenn magának...
Zenóbia meglepődötten mosolygott... meg voltam mentve.

Sajnos, nem hosszú időre.
Zenóbia két hét mulva újra szomorkodni kezdett.

Vallatára fogtam:
— Mi baja, Zenóbia?
— Már megint unom magam.
— No és a mozi?
— Nem szeretem a mozit. Fáj tőle a szemem. Inkább mennék színházba.
— Jól van, Zenóbia, befizetek a színházba... de csak erkölcsös, jó darabba, ugy-e?... Hisz maga tisztességes, jó leány... Megígértem a szüleimnek, hogy vigyázni fogok magára... No jó, hát befizetek a színházba...

Zenóbia megvigasztalódott... Két hétig nem volt semmi baj. Már-már biztonságban kezdtem magam érezni. Reménykedni kezdtem, hogy majd csak megszokik lassanként a szakácsnőm. Mit is kezdenék nélküle?

Egy hétfő reggel megint elborult arccal nyitott a szobámba.

— Csak nem beteg, Zenóbia? — kérdeztem aggódva.

— Nem vagyok beteg — felelte. — De meg vagyok sértve.

— Ugyan ki sértette meg? Csak nem én?

— De igen.

— Én?...

— Igen. Azt megteszi, hogy elküld a színházba, de avval már nem gondol, hogy van-e színházba való ruhám. Tegnap is megszólalt, akik mellettem ültek...

— Ne busuljon, Zenóbia. Veszek magának szép ruhát.

* Idősebb embereknél, kiknek székletük rendellenes és fájdalmas, sokszor már napi 3-4 evőkanál természetes „Ferenc József” keserűviz is meghozza a megfelelő bélkiürülést és a kielégítő anyagcserét s így jelentős megkönnyebbülést idéz elő. Kérdezze meg orvosát.

Fakitermelő és értékesítő szövetkezet létesül Kászonaltizen

Csikszereda. Saját tudósítónktól. A Kászon néven ismert Kászonaltiz, Kászonföldiz és Kászonimpér községekben több évtizedre vissza tekintő, kitűnően vezetett fogyasztási s hitelszövetkezet működik, hála György Gábor plébános és munkatársai tevékenységének. A három összeépült nagy községben most „Kászonvölgyi Fakitermelő és Értékesítő Szövetkezet” létesítését vették tervbe, hogy a székely lakosság fakitermelését a közbirtokosságok keretében erőteljesen végezhesék megfelelő értékesítő szervekkel. Ez a szövetkezet későbbben ügkörébe venné a másik két kászoni községet, Kászonujfalut és Kászonjakabfalvát is. Az előkészítő munkálatokkal dr Kovács Károly csikszeredai ügyvédet, Pál Lajos kászonaltizi, László József kászonföldizi és Boldizsár Dénes kászonimpéri gazdákat bízták meg.

— Csak hogy nekem prémre volna gusztusom...

— Ne mondja! Prémre... Perze, hogy megkapja... Várjon csak, azonnal kihozom... Volt egy régi rókám, szép értékes darab... Oda akartam neki adni.

Drágagyöngyöm kritikuss szemmel vizsgálta:

— Azért a színházba megfelelőbb volna valami értékeesebb...

Ingerülten felpattantam:

— Ez már sok... Evvel igazán meg lehetne elégedve...

Azonban hirtelen megbékéltem. Eszembe jutott, mi lesz velem, ha drágagyöngyöm faképnél hagy s megengesztelődve folytattam:

— Várjon csak... Talán akad valami, ami jobban fog tetszeni...

Egyik nagynénémről kaptam egyszer valódi ezkunszk-prémét. Előkerestem Jetti néni gondosan becsomagolt szőrméjét s diadalmasan tartottam oda szakácsnőm szemé elé. Zenóbia széles arca boldog mosolyra derült s szakértő mozdulattal simogatta végig az értékes darabot.

— Erről nem fogják azt mondani, hogy utánzat...

— Bizony nem. Hiszen már száz éve van a családunkban...

Bár érzékeny áldozatok árán, de sikerült szakácsnőmet megvizsgáltanom.

Legalább akkor azt hittem. Azonban már egy hét mulva ismét be kellett látnom, hogy kevesesen tévedtem. Zenóbia végkép elvesztette az életkedvét. Nem lehetett szavát hallani, csak a könnyei potyogtak állandóan.

— Miért sir, Zenóbia? — kezdtem faggatni.

— Hisz most igazán mindene megvan.

— Hogy mindenem megvan? — tört ki a heves méltatlankodás drágagyöngyöm szívéből.

— Semmim sincs... Ó, de boldogtalan vagyok!...

Tanácsatlanul álltam szenvedélyesen előtörő könnyáradata előtt. Éreztem, hogy boldogságomat most már komoly veszély fenyegeti. Ó pedig két karját ég felé tárva, nagy meggyőződéssel folytatta:

— Perze, azt hiszi, hogy mert cseléd vagyok, nincs szívem... Pedig igenis van szívem...

— Ugyan Zenóbia, hogy mondhat ilyet? Hányszor magyaráztam már, hogy a „cseléd” ki-

Negyvennyolc órán belül kötelesek jelentkezni a rendőrségen a külföldi állampolgárok

Kolozsvárról jelentik: A kolozsvári rendőrség felhívja a város területén tartózkodó külföldi állampolgárokat, hogy a hír megjelenésétől számított 48 óra alatt jelentkezzenek a rendőrség állambiztonsági ügyosztályánál és mutassák be a hirtokukban lévő igazoló iratokat, utlevelet és tartózkodási engedélyt. Azok, akiknek utlevelük nincs, de tartózkodási engedéllyel rendelkeznek, a rendőrségnél minden iratukat kötelesek bemutatni. Azok ellen, akik a rendelkezésnek nem tesznek eleget, az idegenek ellenőrzéséről szóló törvény rendelkezése alapján, szigorú rendelkezéseket léptetnek életbe és a törvény 5-ik szakaszának megfelelő rendelkezés értelmében azonnal átteszik a határon.

Április 5-ig be kell adni a légvédelmi nyilatkozatokat

Milyen vállalatok kötelesek nyilatkozattételre?

Az aktív és passzív légvédelemről a Monitorul Oficial március 6-iki számában megjelent törvény 30. pont ad a vállalatoknak arra, hogy a törvényben előírt nyilatkozatokat beadják. Ez a határidő tehát **április 5-én jár le.** Deklarációt tartoznak adni azon társas cégek, amelyeknek legalább 500 ezer és az egyéni cégek, amelyek legalább egy millió lei alaptőkével bírnak. A nyilatkozathat a következő adatok vannak:

a) a vállalat neve, b) a vállalat jogi minősége (egyéni, társas cég), c) székhely, d) a vállalat tárgya, e) kitermelési mód, (saját üzem, vagy bérlet), f) a használt motorok löreje, g) munkások száma és irodai személyzet, h) az üzem tervrajza, i) leltár két példányban és veszteség-nyereség számla 1937-ről.

A törvény súlyosan bünteti azokat, akik a légvédelmi nyilatkozatot nem adják be. A nyilatkozat ajánlva küldendő be a Casa Fondului National al Aviatiei, Bucuresti, Bul. Reg. Alexandru I. No. 14. alá, vagy ott személyesen leteendő. A külön borítékra ez irandó: Apararea pasiva.

fejezés éppen nem jelent megalázást, hanem inkább valami nagyon szépet, kedveset. Azt jelenti, hogy az illető a családhoz tartozik, hogy a családnak tagja. S különben is sohasem vontam kétségbe, hogy magának is van ezíve...

Zenóbia mohón kapott ezen a szavamon. — Igenis van szívem... Férjhez akarok menni. Azok a társnőim, akik velem együtt jöttek fel szolgálni, már megtalálták a boldogságukat... Csak egyiknek ép jövő héten lesz az esküvője... Csak éppen én nem tudok ismereteket kötni. Hisz úgy élünk itt mint a barlangba zárt medvék... Hogyan lehessen itt férjhez menni?...

Ereztem, hogy veaive vagyok. Behunytam a szemem s kimondhatatlan erőfeszítéssel szántam magam rá arra a hősies elhatározásra, amellyel — amint reméltem — végleg magamhoz kötöm a szakácsnőmet. Alig hallható, reszkető hangon kérdeztem:

— Tehát férjhez akar menni, Zenóbia?
— Igenis, férjhez akarok menni
— Van már valakije?
— Nem. Még nincs senkim.
Összeeszedtem minden erőmet:
— Elfogadná-e, ha én kérném meg a kezét?
Zenóbia ráemelte tekintetét s minden látható felindulás nélkül rebegette ki a boldogító igent:
— Miért ne?

Meg voltam mentve. Igaz, hogy nagy árat fizettem érte, de legalább bebiztosítottam magamnak a szakácsnőmet. Eletem fogytáig nem lesz többé cselédmizériákkal bajom.

Tévedni sajnos, emberi dolog. Alig egy héttel esküvőnk után már megint ott duzzogott Zenóbia egy borkarszék sarkában Gyengéden megfogtam a kezét:

— Zenóbiácskám, drága kis feleségem, már megint ki vannak sírva szemecskéid... Pedig most már igazán boldog lehetnél... Hisz megvan mindened... Van prémed, esinos szobácskád, jó kis urad... Ugyan mire lehet még szüksége az én kis asszonykámnak?...

Zenóbia 83 kilójával a nyakamba vetette magát s göresösen zokogva sugta a fülembre:
— Ne... vagyok boldog... Hiányzik valami, amire nagy szükségem volna...
— Ugyan micsoda?
— Szakácsnő...

Franciából: Trugly Margit

Néhány őszinte szó a fogkö kérdéséhez.

SZABAD-E EGY FOGPASZTÁTÓL CSODÁT VÁRNI?

Mindnyájan jól tudjuk, hogy fogaink egészsége szempontjából milyen fontos a mindennapi fogápolás és hogy milyen lényeges szerepet játszik itt a fogpaszta. A fogpaszta értékes hatását már régen tudományos alapon is bebizonyították. Ennek dacára a fogpasztától sem várhatunk csodát. Így például lehetetlen a megkeményedett fogkövet — főként, ha az a foghus alatt van — egyszerűen fogtisztítás általi eltávolítani. Ezt a fogkövet csak a fogorvos vagy fogtechnikus távolíthatja el műszerekkel.

A megkeményedett fogkö azonban leginkább az elégtelen fogápolás következménye. A **Chlorodont**-tal való lelkiismeretes fogápolás nemcsak eltávolítja a csunya foglerakodást — amely a tulajdonképeni fogkö alapja — hanem ezáltal meg is akadályozza a fogkö lerakodást. Aki rendszeresen használja a **Chlorodont** fogpasztát tehát nyugodt lehet: nem kell félnie a fogköttől!

Chlorodont a régen bevált és mindig ugyanolyan jó minőségű fogpaszta!

Szigorú intézkedés az árúhalmozás és az árdrágítás ellen

Belügyminisztériumi felhívásra adott ki erre vonatkozó rendeletet a temesvári polgármesteri hivatal

Temesvár. Saját tud. **Tieran Emil** dr főpolgármester rendeletet adott ki az élelmiszerek felhalmozásának és drágításának megakadályozására. A rendeletet, amelyet a belügyminisztérium távirati felhívása alapján szerkesztettek meg, **Marta Alexandru** dr királyi helytartó is jóváhagyta.

A városi rendelet elsősorban megállapítja, hogy a jelenlegi helyzetet egyes lelketlen és hazafiatlan elemek arra használják fel, hogy meg nem engedett módon vagyont gyűjtsenek, amikor is különféle olyan áruval üznek spekulációt, amelyek a lakosság szükségleteire szolgálnak. Megállapítja továbbá a városi rendelet, hogy élelmiszerek és elsőrendű közszükségleti cikkek az utóbbi napokban feltűnően lecsökkentett mennyiségben kerülnek eladásra, viszont ilyen cikkek indokolatlan felhalmozódása a lakosság általános ellátását veszélyezteti. Ilyen eljárás azonban súlyosan beütközik a spekulációs törvény intézkedéseibe, amiért is a város a közigazgatási törvény 15-ik és 16-ik szakaszában biztosított jogánál fogva, az ügy

sürgősségét tekintve és a belügyminisztérium március 22-én kelt 6051. számú távirati rendeletre, valamint a spekulációs törvény 7—11. szakaszai alapján a következőket rendeli el:

1. Tilos élelmiszereknek és elsőrendű szükségleti cikkeknek oly mérvben való vásárlása, amely felülmulja ki-ki rendes szükségletét.
2. Tilos áruk és élelmicikkek felhalmozása, hogy ezek indokolatlan áremelkedése előidéződjék.
3. A városi ellenőrző szervek az államrendőrség szerveivel együtt szigorúan ellenőrzik ezen intézkedések betartását.
4. Akik a rendelkezéseket be nem tartják, a spekulációs törvény alapján meg lesznek büntelve, még pedig három hónaptól egy évig terjedő börtönnel és 5000 leitől 30.000 leig terjedő pénzbírsággal, a 7—11. szakaszok alapján. Tettenérés esetén az ellenőrző szervek elkobozzák a fellelt árut.

A jelen rendelet — így zárul a főpolgármester által kiadott intézkedés — f. é. március 24-én életbelép.

Polyák István:

A pápai diplomácia a világháború idején

Róma, március hó.

Ebben a cikkben nem a világháború pápájának, XV. Benedeknek a békéről és háborúról szóló hittani és erkölcsi tanításával foglalkozunk, hanem az egymással szembenálló hatalmaknál, sőt semleges hatalmaknál tett diplomáciai lépéseivel. Ez a diplomáciai tevékenység feltétlenül a nemzetközi politikai élet jelensége és a pápa szuverén uralkodói jellegét újabb oldalról mutatja be. Az anyag bőségénél fogva elég lesz csak a vázlatos felsorolásra szorítkozni, hogy a pápa nemzetközi politikai tevékenységéről világos képet kapjunk.

Kezdeményezések 1914 és 1916 között.

XV. Benedek a hadviselő feleknél tett első diplomáciai lépése a háború első évében teljesen eredménytelen maradt. Általános karácsonyi fegyverszünetről volt szó. Nem sikerült elérni.

A második lépés sikerrel járt. A harcoktól elment a sebesültek kicserélésének az ügyében történt. A hadviselő felek hozzá is járultak. Az Osservatore Romano 1915 januárjában közli a hozzájárulásokat.

A további lépésekben XIII. Alfonz spanyol király és a svájci szövetségi tanács hathatósan támogatták a pápa békemunkáját.

1915 januárjában a pápa kieszközli a különféle polgári fogvatartottak szabadonbocsátását. Ennek folytán a 17-ik életévüket el nem ért ifjak, az 55 éven felüli férfiak, a nők, a papok és a harcoktól kiszabadultak a koncentrációs táborokból.

1915 májusában kieszközli a beteg foglyoknak semleges területre (Svájc, Dánia) való internálását.

1915 augusztusban sikerül biztosítani a hadifoglyok vasárnapi munkaszünetét.

1915 augusztusában lépéseket tesz annak érdekében, hogy megtorlasokat ne alkalmazzanak az indokok előzetes közlése nélkül. Ez a lépés a nemzetközi jogban is fontos eseményt jelent.

1916-ban sikerül kieszközölnie, hogy a háromgyermekes családapákat, akik 18 hónapja vannak fogságban, semleges területen csoportosítsák.

A pápai hadifogoly-ügynökség.

A hadifoglyok sorsával foglalkozó hivatal központját a Vatikánban állították fel. Pápai megbízottak látogatták a hadviselő felek fogolytáborait. 1916-tól kezdve XV. Benedek a későbbi bíboros Marchettit állandó megbízással a svájci Bernbe küldötte, hogy a hadviselő felekkel és a svájci szövetségi tanáccsal állandó összeköttetésben intézze a hadifoglyok és polgári internáltak ügyét. 1918 márciusában Marchettit Maglione, a jelenlegi bíboros államtitkár váltja fel. Maglione tevékenyen közreműködött a hadifoglyok sorsára nagyon fontos két német-francia egyezmény létrehozatalában. Méltán nevezték el XV. Benedeket ezért a tevékenységéért „Európa irgalmas szamaritanusának.”

A pápa és a béke.

Ha a hadviselő felek kibékítésére irányuló fáradozásait tekintjük, sokkal kisebb eredményeket állapíthatunk meg. Nagyon sokszor durván visszautasították a felajánlott jószolgálatát és közvetítési szándékát.

Igy történt az 1915 júliusi felhívásával, azután az 1917 augusztusi diplomáciai békeszövegével. Ez az 1917-es üzenet minden tekintetben megfontolandó politikai gesztus volt. Ez az üzenet alkalmas alapot ajánlott fel a hadviselő feleknek és akkor még nagyon is bizonytalan kimenetelű helyzet tisztességes megoldására. Főképpen azonban alapjaiban körvonalazta a béke jövőbeni megszerzését a nemzetközi jogbiztonság intézményes szilárdításával. Az üzenet főbb pontjai a következők:

1. A tengerek szabadsága és közös birtoklása.
2. A háborús kiadások kölcsönös elengedése (győzők — legyőzöttek — hadisarc) fenntartva az igazság és méltányosság alapján megtérítendő károkat.
3. Belgium kiürítése, politikai, katonai és gazdasági függetlenségének biztosítása minden oldalról.
4. A megszállott területek kiürítése Európában és a gyarmatokon egyaránt, vagyis a németek

ürítsék ki a megszállott francia területet, a szövetségesek pedig a német gyarmatokat.

5. A vitás területi kérdések békés elintézése, mégpedig az igazság, a lehetőség, a népek joga és kívánsága, a külön érdekek és a nagy európai közérdek egyeztetésével.

A jövő békéjének megalapozására és szilárdítására XV. Benedek a következő pontokban foglalta össze elveit:

1. Kötelező brósi vagy más békés eljárásból való folyamodás a nemzetközi konfliktusok megoldására.

2. A fegyverkezés általános és arányos csökkentése az egyes államok belrendjének a biztosítására szükséges mennyiség tekintetbevételével.

3. Nemzetközi szankciók azon hatalmak ellen, amelyek más úton akarnak megoldani vitás ügyeket, vagy nem vetnek alá magukat a hozott döntéseknek.

Hogyan feleltek a hatalmak a pápa szövegére?

Elsősorban meg kell állapítanunk, hogy a legelőkelőbb nemzetközi diplomáciai udvariasság mellőzésével nem mindnyájan feleltek. A központi hatalmak mind, majdnem egy hét leforgása alatt, válaszoltak a pápa szövegére. Feleletük tiszteletteljes, udvarias és egyhangúan igenlő volt. Azonban a konkrét kérdésekben, különösen a területiekben, amelyeket a pápa felvetett, az akkor még előnyben levő központi hatalmak, az udvarias igenlő válasz dacára is a tagadó állásponton voltak.

A szövetséges hatalmak egyáltalán nem válaszoltak. Szerintük az 1917-es európai térkép egyáltalán nem szolgálhatott tárgyalási alapul. Különben is az amerikai közbelépés terve már olyan előrehaladott állapotban volt és az erők egyen-

SZENT VINCE SZANATORIUM Mercurea - Ciuc -- Csíkszereda

Igazgató-főorvos: Dr. SIMKO GYÖRGY
Telefon: 155

Röntgen, Rövid hullám, Modern műtő,
Minden eddig ismert villanygyógygép

Felvételek, fertőző betegek kivételével,
sebészetű és belbetegek

Külön szoba ára napi 120 Lei
Közös szoba ára napi 80 Lei

súlyának gyors megváltozását annyira biztosnak tartották, hogy a békénél sokkal előnyösebbnek vélték a háború folytatását. XV. Benedek kezdeményezését korainak és időszertülnének tartották.

Arról lehet vitatkozni, hogy ez az álláspont mennyire igazolható, erkölcsi szempontból, de azon már nem, hogy a pápa megérdemelte volna a tiszteletteljes, udvarias választást. Az Egyesült Államok közölte elutasító álláspontját. Ez a válasz talán még megérdemli a korrekt jelzőt, de többet nem.

Beszéltek akkor arról a titkos londoni egyezményről, amelyet Olaszország érdekében kötöttek a szövetséges hatalmak, amelyben megígérték Olaszország támogatását, ha a jövőben lépéseket tesz annak a megakadályozására, hogy a pápa részt vehessen a béketárgyalásokon. Ha tehát a mai Olaszország annyira elégedetlen a létrejött békével, azt jórésben a régi Olaszország egyházellenes magatartásának köszönheti.

Az az eljárás, amelyben tehát a szövetséges hatalmak XV. Benedek pápát részesítették, nem nagy dicsőségre szolgál, sőt szégyenletes történelmi emlék marad mindíg. Azt pedig, hogy a későbbi békeügyletekből a pápát teljesen kihagyták, soha senki sem fogja a pápaság hátrányára elkönyvelni.

Ma, amikor a volt szövetségesek egymással versengve udvarolnak a Vatikánnak, a „Regime Fascista” két okos, világos vezércikkben olvassa fejükre a multak (a régi Olaszországra is!) hibáit és a jelen képmutatásait. Idézi XV. Benedek pápa próféta-szavait, amelyeket a békeszerződésekről mondott, azokról a békeszerződésekről, amelyekhez neki semmi köze sem volt és nem is lehetett.

ZARÁNDOKLAT RÓMÁBA

A szatmári és nagyváradai egyházmegyék kebelében működő Actio Catolica és Mária-kongregációk, Megyéspástorunk védnöksége alatt az idei **pünkösdi** ünnepére zarándoklatot rendeznek az Örök városba, hogy az új Szentatya áldásában részesüljenek.

A zarándoklatra szeretettel meghívják Erdély összes katolikusat

Indulás Nagyváradról: május 23-án d.e.

visszaérkezés: június 2-án reggel

A zarándokok F. renzében 1 napot, Rómában 4 napot, Velencében 1 nappal töltenek
Utirány: Budapest, Ljubjana, Velence, Firenze, Róma

Részvételi díj személyenként 4950 lei

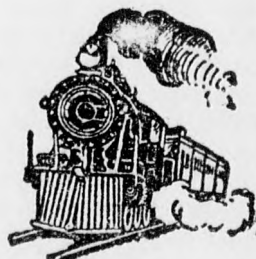
Ezen összegben bentfoglaltatik:

1. A teljes vasúti jegy, külön kocsikban, gyorsvonaton.
2. Az összes vízumdíjak.
3. Teljes ellátás (étkezés) és elszállásolás Firenzében és Rómában, továbbá egyezéri étkezés (ebéd) Velencében.
4. Rómában egy autó-körseta.
5. Csomagok őrzése a velencei s firenzei állomáson, ki- s bevitale Rómában.
6. Szakszerű vezetés.

Rómából külön kirándulás Nápolyba és Capriba. Ennek többletköltsége 1050 lei. — A másodosztályon utazók 1500 lei-vel többlet fizetnek. **Jelentkezési határidő: 1939 május 10**

Az utazáshoz legalább 3 hónapi időtartamra érvényes egyéni utlevél szükséges. Az utlevél beküldésének határideje május hó 10. A részvételi díj egyharmad része jelentkezéskor fizetendő, a többi összeg május 10-ig fizetendő ki. — Bővebb felvilágosítást ad és részletes tájékoztatót a „MAGYAR LAPOK” kiadóhivatala nyújt (Oradea, str. Regele Carol 5.)

A rendezőbizottság

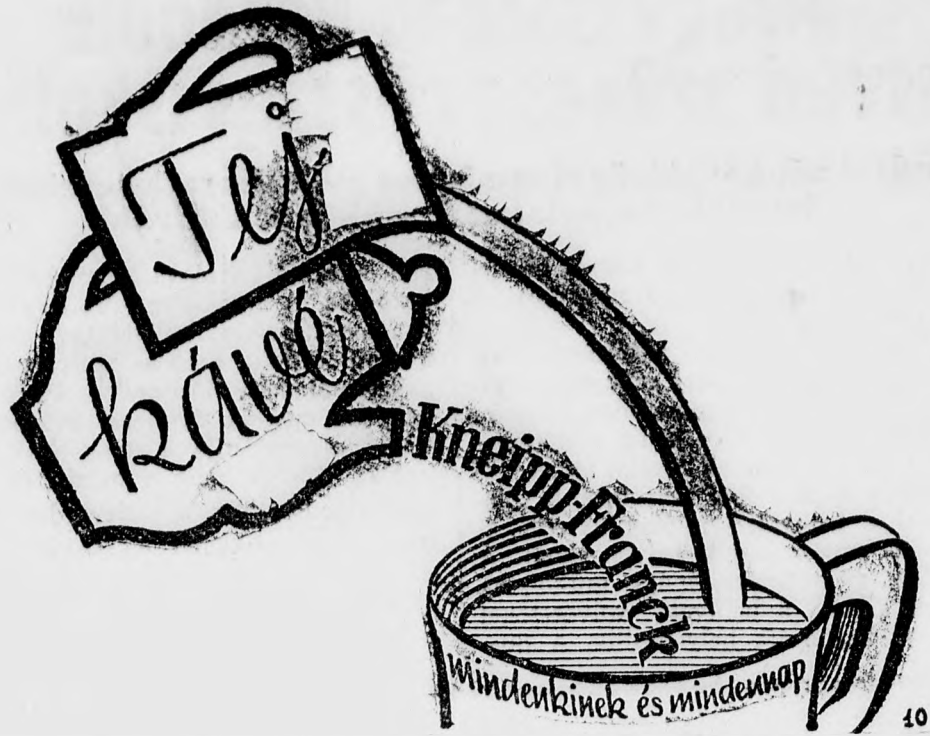
Elkészült a temesi királyi helytartóság kölségvetése

Arad város kölségvetését jóváhagyták

Temesvár. Saját tud. A temesvári királyi helytartóság 1939—40. évi kölségvetését most állították össze. Ez a kölségvetés a három bánási megye szükségletein kívül Arad és Hunyad megye szükségleteit is felöleli. A rendes bevételek és kiadások kölségvetése kétszáznyolc milliós végösszeget mutat, a rendkívüli bevételek és kiadások kölségvetése közel negyven milliót, a különleges kiadások és bevételek pedig negyven millió hétézszázötvenzezer lejt. A teljes végösszeg 228.870.749 lei.

A kiadási tételekben az út- és hidépítések, a hírsági épületek fentartása, az egyházi, kulturális és szociális hozzájárulások is szerepelnek. Négy-milliós kölségvetése van a temesi helytartóság nyomdájának is.

Marta Alexandru dr királyi helytartó egyébként most hagyta jóvá Arad város új kölségvetését. Az előirányzat közel százhat millió lei. Utépítésre tízenkét milliót szánnak, halottasház építésére két és félmilliót, négy nyilvános illemhelyre egy millió hétézszázötvenzezer lejt. Modernizálják egyébként a Maros-strandot és nagyobb összeget előirányoztak a színházépület átalakítására és már egy új épület építésére is. A meglévő épület kávéházi és éttermi helyiségeit teljesen modern módon alakítják át s az emeleten tisztviselőlakásokról gondoskodnak.

Milyen szerepet játszik az angol politikában a konyha?

Az angol parlamentben a kormány jól bevált taktikával él, ha a helyzet kényes és attól kell tartania, hogy az ellenzék leszavazza a szönyegen fekvő javaslatot. Ilyenkor az ellenzéki gyomrok ellen indítanak támadást s kihúzzák az ülést addig, ameddig csak lehet. Végül is az ellenzéki törvényhozók gyomra elkezd korgogni. — Sorra elhagyják az üléstermet s bevonulnak a büffébe. Ekkor kerül sor a szavazásra, mégpedig nagyon gyorsan és — biztos eredménnyel...

Ez a taktika mindenkivel szemben bevált, kivéve Chamberlaint. Annakidején, mikor Chamberlain és a hozzá tartozó képviselők csoportja még az ellenzékhez tartozott, a korgó

gyomrokra való számítás hatástalannak bizonyult. Chamberlain ugyanis bámulatos gyorsan tud enni. Valóságos expressztempóban nyeli le a vacsoráját! A mostani miniszterelnök az évek során bebizonyította, hogy nemcsak enni tud bűvészműtárványba illő sebességgel, hanem kitűnően bírja az éhséget is. Chamberlaint és a pártját nem lehetett kibőjtölni! Egy izgalmas szavazás alkalmával Chamberlain kiment a büffébe. A kormánypárti képviselőknek felragyogott az arca — de 6 másfél perc múlva már visszajött! Közben megevett két darab pirítéskonyerét, egy szelet hideg sütitet s utána pártjával együtt leszavazta a javaslatot.

Aki nem szerette a Westminster Porridge-t

A képviselőház legjobb étvágyu tagja Stanley Baldwin. Kedvenc étele a roastbeef Worcester-szósszal. Lloyd George annakidején a ham and eggset részesítette előnyben. 1917 után ő is ráfanyalodott a hideg ételekre, mert a parlamenti ülések akkoriban olyan viharosak voltak, hogy a meleg ételek elkészítését nem tudták kivárni. Winston Churchill étvágya ugyancsak híres s főként a salátákat, krevetteket, pikáns és fűszeresizű mártásokat kedveli. Ramsey MacDonaldot nemcsak politikai képességeiért csodálták meg, hanem azért is, mert a legforróbb levest, a legmelegebb pecsenyét érezketlen arccal, egy ezempillarezenés nélküli tüntetéssel. Híres volt arról is, hogy a Westminster-Porridget minden alkalommal a legereyesebben visszautasította.

A Westminster-Porridge elkészítési módja titok. Csak a parlamentben szolgálják fel ezt a különlegesen elkészített zabkását, mégpedig reggel 9 órától kezdve. A képviselők szertartásosan nyelik le a történelmi multtal és a Westminster

nagy hagyományával cégjelzett pempőt. MacDonalddal tekintetben nem tisztelte a parlamenti hagyományait.

Egy kis statisztika:

Ha a képviselőházi vita belenyulik az éjszakába, a törvényhozó urak kétszáz font sonkát és kétezer tojást fogyasztanak el egy nap alatt.

Ha táblás ház van, legalább ötszáz csésze teát szolgálnak fel a büffében.

Egy év alatt százhatvan ezer ebéd fogyott el az alsóház éttermében.

Né feledkezzünk meg a parlament konyhájának egy másik történelmi nevezetességű ételéről, amely legalább olyan híres, mint a Westminster-Porridge. A neve Coustard. Hogy miért nevezik Coustardnak, azt senkisé nem tudja. Így készítik: három tojást felhabarnak tejjel, cukorral, beleszórnak némi vaniliát, végül beleöntenek egy kis pohárka whiskyt, ezután az egészet felfőzik. A Coustard félig ital, félig étel. Az antialkoholisták whisky nélkül fogyasztják. A szakértők szerint élénkíti az agyműködést.

Csak a beavatottak tudják, hogy a parlament életében milyen fontos szerepet játszanak a szakácsok. Ők tudják, hogy a munkáspárti képviselők mire vágnak egy könnyű vita előtt, hogy a liberálisok sorsdöntő szavazások idején egészen átsülve vagy félnyersen fogyasztják-e a beefsteaket. A konzervatív képviselők kedvéért a villannyal berendezett sütőhelyiségekben fafütésű tűzhelyeket is berendeztek. Mert vannak pecsenyék, amelyeket csak roston lehet elkészíteni s ha a roston sült inyenccalat jól sikerült, elégedettek a konzervatívek. S ha a konzervatívek megelégedettek, az sokat jelent. Jól tudják ezt a Westminster bölcs szakácsai.

Az ideai tavasz

különösen előnyösnek ígérkezik **új ültetésekre!** Igen szép és gazdag készletünk van **gyümölcs- és más fákban, valamint díszcserjék és évelőkben.**

Kérjük képes **árjegyzékünket** és rendeljenek idejében.

Ambrosi, Fischer és Tsai,
Aiad, Jud. Alba

Öt embert tartóztattak le Szatmáron rémhírterjesztésért

A megyefőnök felhívása a lakossághoz

Szatmárról jelentik: A rendőrség állambiztonsági osztálya több szatmári lakos ellen eljárást indított tendenciózus rémhírterjesztések miatt. Dr Cighi Ioan siguranta-főnök folytatta le ebben az ügyben a nyomozást, amelynek befejeztével elrendelte Zahari Sándor, Suhai Dávid, Kadas István, Fleckenstein Erzsébet szatmári lakosok őrizetbe vételét. Rajtuk kívül eljárás indult Puskás Ferenc felsőbányai nyugdíjas ellen, akit szintén őrizetbe vettek és bekísértek a szatmári rendőrségre.

Az őrizetbevevett egyéneken kihallgatásuk után átszállították a kolozsvári hadbírószághoz.

A rendőrség ismételt felszólítja a város lakosságát, hogy mindenki tartózkodjék az álhírek terjesztésétől, mert a rémhírterjesztőkre igen szigorú büntetés vár.

Máramaros megye ezredes-prefektusa felhívást intézett Máramarossziget lakosságához.

Saját tud. Máramaros megye prefektusa felhívást intézett a város közönségéhez, melyben nyugalomra int mindenkit és figyelmezteti a lakosságot, hogy ne adjon hitelt a rémhíreknek, mert a megye határait veszély nem fenyegeti. A prefektusi felhívás nyomatékosan felszólítja a város polgárait, hogy azokat, akik valótlan alarm-híreket közölnek, terjesztenek, jelentsék fel a rendőrségen, vagy csendőrségen.

Székrekedés ellen

Leo-Pills, enyhe és mégis biztos hatású hashajtó tisztán növényi anyagokból készül. **Leo-Pills 20 esztendeje kitűnően bevált, még idült esetekben is.** Kapható: 20 vagy 60 labdacst tartalmazó csomagolásban.

Leo-Pills

Virágvasárnap kezdődik a husvét szünet az összes iskolákban

Petre Andrei népnevelésügyi miniszter nyilatkozata szerint az összes iskolák zavartalanul működnek tovább

Bucuresti. Saját tud. Petre Andrei népnevelésügyi miniszter a következő nyilatkozatot tette a sajtó képviselői előtt:

„Mivel egyes szülők azzal a kérdéssel fordultak a minisztériumhoz, hogy a husvét szünet idő nem fog-e korábban megkezdődni, közlöm, hogy úgy a népiskolák, mint pedig a középiskolák normálisan működnek tovább is. A behívott tanárokat és tanítókat helyettesítik. Elemi iskoláknál a behívott tanítókat nyugalmazott tanítók és papok fogják helyettesíteni. A szakiskolákban a műhelyek épüget működnék tovább, mint azelőtt, a behívott művezetőket be nem hívott kartársaik helyettesítik. A hus-

vét szünet virágvasárnapján, április 2-án kezdődik. A miniszter közölte azután, hogy a behívott egyetemi hallgatókat úgy fogják tekinteni, mintha katonai szolgálattal alátámasztották volna az előadásokat. Petre Andrei nyilatkozott még az új elemi oktatási törvényről, amely megvalósítja a gyakorlati jellegű népiskolát. Közölte még a miniszter, hogy beállította Bucarestben a Bulevardul Elisabeta 34. szám alatt működött elektromechanikai iskolát, amely havi ötszáz lei tandíj ellenében levelezés útján oktatta növendékeit, akik ilyen módon akartak radiotelegrafisták lenni.

Milyen kincsek birtokába jutott Németország

a protektorátus kiterjesztése révén?

Most jelent meg hivatalos statisztika arról, hogy Németország milyen kincsek birtokába jutott azáltal, hogy kiterjesztette protektorátusát Csehország és Morvaország felett

A repülés terén a Miles, Bendy és Co. repülőgépgyár, amely évenként 500 gépet készít. Az Aero társaság, amely évenként 1000 repülőgépet gyárt, a Letov-művek, a Skoda- és Walter-repülőgépmotorgyár.

A cseh katonai repülőgépek száma 750, a kereskedelmi repülőgépeké 100-nál több. A következő nagy gyárak kerültek német tulajdonba:

Skoda, amely Krupp után Európa legnagyobb hadianyaggyára. 42.000 munkással dolgozik. Évi termelés 340.000 tonna öntött vas, 360.000 tonna acél és 385.000 tonna vaslemez.

A Bata-gyár, amely a világ legnagyobb cipőgyára. 32.000 munkást foglalkoztat. Évi gyártás 20-300 millió pár cipő.

A Pilseni sörgyár, amely a világ legnagyobb ilyenmű üzeme. Évi termelés ötmillió hektoliter.

A Boemia üvegyár Európa legnagyobb üvegyára. Évi termelés 100.000 tonna.

A Kosmanosky részvénytársaság, textilgyár. 12.000 munkással dolgozik.

Laurin és Klement autógyár. Évi termelés 30.000 gépkocsi.

Anonima R. T. mechanikai gyár. 11.000 munkással.

A Wilkovitzi vasművek. 35.000 munkás. Évi termelés 750.000 tonna acél, 600.000 tonna vaslemez és naponként 2000 tonna vas.

Erdőségeiben Németország kapott 4.800.000 hektárt, amelyből 75 százaléka fenyő.

A cseh bőrpar 250 cserzőműhelyt mutat fel és 13.000 munkást foglalkoztat. Heti termelés 150.000 ökröbőr.

A keptyűgyárak évenként 12 millió pár keptyűt gyártanak.

A vegyi ipar áll 700 vállalatból 62.000 munkással. Évi termelés 150.000 vagon.

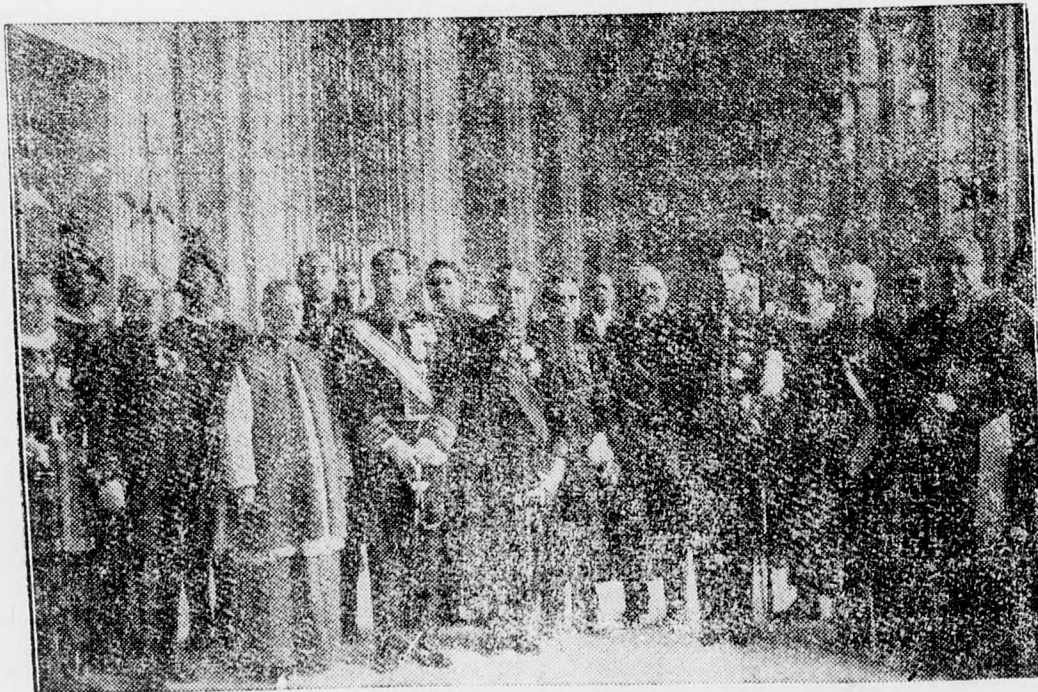
Gyufagyártás: 21 gyár, 6000 munkás, évi termelés 80-120 millió skatulya gyufa.

Papirgyártás: 60 gyár. Évi termelés 50.000 vagon.

Faipar: Évi termelés 12 millió köbméter épületfa és 8 millió köbméter tűzifa.

Cukorgyártás: Évi termelés 12 millió mázsa.

Szeszipar: 960 szeszfinomító. 12.000 munkás. Évi termelés 960.000 hektoliter.

Mano (x) olasz külügyminiszter az elmúlt napokban kihallgatáson volt XII. Pius pápánál. Ez a kép a Vatikán híres folyosóján készült.

* A női betegségek gyógykezelésében a természetes „Ferenc József” keserűvizet gyakran alkalmazzák, mert reggel éhgyomorra egy pohárral könnyen bevehető, rendkívül enyhe hashajtó hatása pedig gyorsan és minden kellemetlenség nélkül jelentkezik. Kérdezze meg orvosát.

Petain tábornagy megérkezett Burgosba

Burgosból jelentik: Petain tábornagy, a spanyol kormány mellé kinevezett első nagykövet csütörtökön megérkezett Burgosba. Petain tábornok bemutatta megbízó levelét Jordana külügyminiszternek, majd beható tárgyalásokat folytatott a nemzeti Spanyolországot és Franciaországot közösen érintő kérdésekről.

A lengyel hadsereg a danzigi és keletporoszországi határ megerősítésére behívott két katonai korosztályt

Varsóból jelentik: A lengyel kormány behívta az 1913. és 1914-es évfolyambeli katonai korosztályokat. A lengyel hadsereg létszáma ennek a két korosztálynak behívásával 400 ezer főre emelkedett. Ugy tudják, hogy a behívott tartalékosokat Danzig határára, valamint a keletporoszországi határvidék megerősítésére küldik.

Megalakult az Országos Magyar Dalosszövetség csikmegyei kerülete

Csikszentmárton. Saját tud. Dal- és zenekultúra tekintetében egyformán fontos tömörülés történt Csik megyében: 22 énekkar és 14 fuvós- és vonós zenekarnak a közbirtokossági székházban összejött képviselői megalakították az Országos Magyar Dalosszövetség csikmegyei kerületét. A Dalosszövetséget Tárcza Bertalan főtitkár képviselte, aki egyben elnököl is az alakuló közgyűlésen.

A kerületi főtitkár lelkes beszédben mutatta rá a csikmegyei kerület megalakításának szükségességére, majd előterjesztette az alapszabályokat, melyeket a közgyűlés több hozzászólás után elfogadott. Utána a tisztikar megválasztására került sor. Dr Csipak Lajos kanonok, szemináriumi igazgató indítványára a közgyűlés egyhangú felkiáltással Antal Áron főgimnáziumi tanárt választotta elnökévé.

Antal Áron tanár meleg szavakkal mutatta rá arra a kulturális megmozdulásra, melyet Csik megye székely népe az adott körülmények között szükségesnek érzett, mellyel iemeltelten tanujelét adta kulturásteretének.

A tartalmas elnöki székfoglaló után a többi tisztségekre választotta meg tisztviselőit a közgyűlés. Kerületi társelnök lett László Ignác gyergyószentmiklósi főesperes-plébános. Ügyvezető elnök: dr Nagy András orvos. Főtitkár: Pálffy Ferenc főgimn. tanár, művészeti igazgató; Sarkadi Elek főgimn. zenetanár, titkárok lettek: Takács Lajos és Molnár János. A tisztikar mellé tizenhét tagból álló igazgatóválasztmányt is jelölt ki a közgyűlés, természetesen a vármege összes dal- és zenegyűléteinek kiküldötteiből.

A kerületi alakulás előkészítésében igen sokat fáradozott dr Csipak Lajos kanonok, Sarkadi Elek zenetanár és Molnár János karmester.

A magyar zene- és dalkultúra fejlődésének előmozdítására hivatott tömörülés alapján reméljük Csik megye székely népe, hogy már a közel jövőben egymásközötti nemzeti versenyben fogják olyan színvonalra emelni a magyar zenét és dalt melyet nemzetközi viszonylatban is méltányolni fognak.

A nagyváradai mozzóképszínházak műsora:

DORIAN: A MEXIKÓI BOSSZU.
APOLLÓ: HÁROM EMBER A HÓBAN.
CORSÓ: PÁRIZSI MELÓDIÁK.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, II. Károly király-út 5. sz.

ELŐFIZETESI ARAK: Belföldön: Egész évre 900, félévre 450
negyedévre 225, egy hóra 75 lel.
Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepen 24 fillér.
Postatakarékpénztári csekkszámánk száma: 80.037
Telefon: 12-27.

Kolozsvári szerkesztő: **dr Sulyok István.**
Kéziratokat nem örzünk meg és nem adunk vissza.

Időjárás

A bucurești időjárásutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: A kettős ünnepen enyhébb idő lesz, néhány helyen szél és eső lehetséges.

Téliresre fordult Máramarosban is az idő. Máramarosziget. Saját tud. Napok óta télies az időjárás a megye egész területén. A magasabb fekvésű helyeket hó borítja. Máramaroszigeten szerdán egész nap havazott, amelyet havaseső kísért.

Harmincsentiméteres hó esett Csík megyében. Csikszereeda. Saját tud. Két napja állandóan havazik. A hótakaró elérte a 30 centimétert. Szerdára virradó éjjel nagy hóvihár is volt, több helyen, így különösen a Hargita felé vezető országutat annyira befújta a hó, hogy a társasgépkocsijárat is egy napig szünetelt. A hőmérséklet minusz hat fok körül ingadozik.

Lapunk legközelebbi száma, a Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepe és vasárnap után, hétfőn, a randes időben jelenik meg.

BUCUREȘTIBEN TELEFONON IS FELLEHET JELENTENI AZ ÁRDRÁGITÓKAT. București. Saját tud. A bucurești főpolgármester szigorú rendelkezéseket adott ki az árdrágitás megakadályozására és a közönség ételmisszerellátásának biztosítására. A rendelet szerint azokat az üzleteket, amelyek ételmisszert rejtegetnek, bezárják, viszont a közönségnek sincs megengedve, hogy a szokásnál nagyobb mennyiségű ételmisszereket vásároljon. A lapok közlik azt a telefonszámot, amelyen az árdrágitók ellen az illetékes hivatalban távbeszélőn is lehet feljelentést tenni.

Egyházi kinevezések és áthelyezések. Temesvár. Saját tud. Pacha Agoston dr. megyéspüspök a Varganics József plébános halálával megüresedett obébai plébánia vezetésére Wittmann János eddigi kovácsi plébánost nevezte ki. A kovácsi plébánia vezetésével ugyanakkor Kauschitz Antal eddigi újszentannai káplánt bízza meg. A püspök ezenkívül Boscher Ede hidegkúti káplánt hasonló minőségben Újszentannára helyezte, Wéber Ottó újmieszt Hidegkútra rendelte káplánnak, Heintschel Ernő déltai káplánt Rékásra és Vöb Péter rékási káplánt Dettára helyezte át.

* Friss csapolás, friss csapolás, ettől hangos étterem, söröző, kávéház. Megjött Dreherék Márciusi sere, minden sörívó várvavárt öröme!

XII. PIUS PÁPA ARKÉPE a közeli napokban finom kiállításban megjelenik. A nagy alakú arképe ára portóval mindössze 30 lei, megrendelhető lapunk kiadóhivatalában is.

Lelekgyakorlat a nagyváradai premontrai rend templomában. Ertesítjük a kedves híveket, hogy templomunkban lelekgyakorlatok lesznek, amelyek virágvasárnapján este fél hét órakor kezdődnek és nagypénteken végződnek. A szentbeszédet reggel 7 órakor és este fél hétkor lesznek és Péter dr. Vitéz Berárd décsi ferencrendi plébános tartja. A premontrai templomban tartandó lelekgyakorlatokon április 2., 3., 4., 5., 7-én este fél hét órakor szentbeszéd. Április 3., 4., 5., 6., 7-én reggel 7 órakor elmélkedés. Nagycsütörtökön este 11 órától éjjel 1 óráig „Szent Óra” Nagypénteken reggel 7 órakor elmélkedés, délután 2-től 3-ig elmélkedés Krisztus hét szavától. 3-4-ig passió, 4-kor Jeremiás siralmai, 6 órakor keresztúti ájtatosság, utána szentbeszéd. A nagyheti szertartások reggel 8 órakor kezdődnek. A feltámadás Nagyszombaton délután 4 órakor lesz. Buzgó lélekkel vegyenek részt a hívek a lelekgyakorlatokon, hogy a hitben megerősödjenek, lelkük számára vigasztalást találjanak és méltóan készüljenek az ünnepre. A nagyváradai premontrai rend főnöksége.

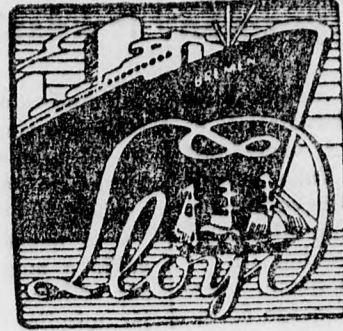
KÉNYSZERLAKHELYET JELÖLTEK KI MANOLESCU STRUNGA SZÁMÁRA. București. Saját tud. Manolescu Strunga volt miniszter és Sangiorgiu professzor számára rémhírtérjesztés miatt kényszerlakhelyet jelöltek ki.

Az 1939. évi NEW-YORK-i világiállításra a

„NORDDEUTSCHER LLOYD BREMEN“

gyorshajóival

„BREMEN“
„EUROPA“
„COLUMBUS“

Program-lehetőségek
5-től 13 napig
terjedő időre

Kirándulások: New-Yorkba — A Niagara vizeséhez — Buffalo-ba — Erie-fóhoz — Detroit-Chicago-ba — Washington-ba — Philadelphia-ba — Atlantic City-be

Minimal részvételi díj — beleértve az U. S. A.-ban való tartózkodást is Lei 32.500.—

Felvilágosítással és prospektussal szolgál:

București: Calea Victoriei 114. Telefon: 3-29 68
Timișoara: Str. I. C. Brătianu 39. Telefon: 28-25
Sibiu: Str. Regina Maria 26. Telefon: 180

Zürichi zárlat. Párizs 11.76 háromnegyed, London 20.78 háromnegyed, Newyork 44.3 hét-nyelvold. Brüsszel 74.70, Milánó 23.35, Amsterdam 235.87, Berlin 177.87 fél, Varsó 83.50, Belgrad 10, București 337.

FERCH KÁROLY HALÁLA. Zombolyán elhunyt Ferch Károly, a Decker-féle kalapgyár főkönyvelője, negyvenhárom éves korában. Unokaöccse volt a nemrég elhunyt Ferch Mátyás temesvári prelátszónaknak. Az elhunyt főkönyvelő felesége, édesanyja és több testvére gyászolja.

Misszó Maroshévízen. Március 12. és 19. között P. dr. Vitéz Berárd dési plébános, a gyári munkásság részére missziót tartott, amely mély hatással volt a munkásság lelkére.

NAGYVÁRADON ÉS SZATMÁRON IS ÉREZTEK A FÖLDRENGÉST. Nagyvárad. Saját tud. Megírtuk, hogy Debrecenben földrengést észleltek. A földrengést csütörtökön hajnalban Nagyváradon is érezték. Képek mozdultak el a falakon s a könnyebb bútorkok megmozdultak. Különösen magasabb emeleti lakásokban volt a földrengés észlelhető. Mint Szatmárról jelentik, csütörtökön reggel is érezték a földrengést, amely azonban következmények nélkül múlt el. Egyéb-ként a földrengés, értesülésünk szerint, nem okozott anyagi kárt sem Szatmáron, sem Nagyváradon.

Beszűntette a máramrosszigeti mozi az előadásokat. Saját tud. Mivel a forgalmi nehézségek miatt a máramrosszigeti mozi filmeket csak nagynehezen kaphat, a mozi igazgatósága elhatározta, hogy az előadásokat becsűnteti. A szűntetés időpontja ismeretlen.

CSEH MENEKÜLTEK A BÁNSÁGBAN. Temesvár. Saját tud. A cseh menekültek nagyobb csoportja Temesváron át Zombolyára utazott. A menekülteket a temesvári pályaudvaron a város és a Vöröskereszt hölgyei látták el élelemmel. Zombolyára érve, részint az ottani két szállodában, részint magánházakban helyezték el őket.

Egy kilométeren át vonszolták magukkal a megvadult lovak. Csikszereeda. Saját tud. Id. Szakács Balázs csikhorzsovai 82 éves székely gazda Szépvíz községből hazafelé igyekezett lovasezékével. A község bejáró útjánál a lovak elragadták a szekeret. Az idős gazdálkodó a lovak közé esett, úgy hogy mintegy kilométeren keresztül vonszolták a hámszerbe akadt lábainál fogva. Olyan súlyos belső sérüléseket szenvedett, hogy két órai szenvedés után meghalt. Az elhunytban Szakács Balázs birtokos, a minden társadalmi megmozdulásban lelkesen résztvevő községi vezetőségi elnöke édesapját gyászolja.

TÜDŐVÉRZÉST KAPOTT AZ UTCÁN ÉS MEGHALT. Temesvár. Saját tud. Molnár János harminckétéves munkás az utcán hirtelen összeesett. Megállapították, hogy tüdővérzést kapott. A mentők a kórházba akarták szállítani, de mire a kórházhoz értek, Molnár már halott volt.

ROSSKOPF FERENC HALÁLA. Mint őszinte részvétellel értesülünk, *Roszkopf* Ferenc, a nagyváradai tüdőszanatórium ellenőre 65 éves korában meghalt. *Roszkopf* Ferenc nyugalmazott tisztviselőt mindenki szerette és becsülte Nagyváradon. Aranyos kedélye *besugározta* környezetét és azok is, akik csak hivatalos minőségében érintkeztek vele, előzékenységet, szeretetreméltóságot soha sem tudták elfelejteni. *Roszkopf* Ferenc hónapok óta betegeskedett. Nyugalombavonulása után a Tüdőszanatórium melletti lakására vonult vissza s ott érte utal a halál is. Az elhunytat feleségén, *Dobos* Mircin kívül, testvérei *Roszkopf* János igazgató és *dr Roszkopf* Béla igazgató-főorvos gyászolják. De meggyászolják mindazok is, akik ismerték ezt a mindig vidám, előzékeny tisztviselőt és kedélyes jóbarátot. *Roszkopf* Ferenc temetése pénteken, március 24-én délután 3 órakor volt a nagyváradai Rulikovszky-uti temető kápolnájából, a családi sírboltban.

Elmaradnak a vasárnapra kisorsolt Nemzeti Bajnoki mérkőzések. Bucureștiből jelentik: A Biroul Federal tegnap esti ülésén elhatározták, hogy a vasárnapra kisorsolt Nemzeti Bajnoki mérkőzések újabb rendelkezéssig elmaradnak. Az ifjúsági csapatok részére kiírt Unirea Kupa mérkőzéseket megtartják.

Temetés. Özv. Balku Györgyné szül. Molnár Mária 62 éves korában Nagyváradon meghalt. Temetése március 25-én délután 3 órakor lesz a velencei temetői kápolnából. (Caritas.)

GYILKOSSÁGRA SODORT EGY FIATAL-EMBERT A KÁRTYASZENVEDÉLY. Temesvár. Saját tud. Megdöbbentő dráma játszódott le pénteken a kora délelőtti órákban a vasúti állomással szemben lévő Terminus szállodában. *Diaconescu* Andrei 29 éves műgyetemi hallgató és *Stăngu* Ioan 41 éves vernesi, lugoskőnyéki, adóbeszedő éjjelkor találkoztak a Terminus szállodában. Leültek kártyázni és kettesben egészen reggel 9 óráig kártyáztak. *Diaconescu* az összes nála levő pénzt elvesztette és reggel fél kilenckor utolsó tétként a nikkel óráját tette föl. Az utolsó játszmat is elvesztette. Elkeseredésében fölkapta az asztalon lévő órárt és az ott heverő pénzeseméből 500 leit. *Stăngu* erre revolvert rántott és rálőtt a műgyetemi hallgatóra. A lövés *Diaconescu* tüdejét találta. A műgyetemi hallgató összeesett és azonnal meghalt. A gyilkos adóbehajtót letartóztatták.

Rablógyilkosság Lippán. Temesvár. Saját tudósítónk jelentése. Lippai lakásán meggyilkolva találták Boé Katalin ötvenkilencéves özvegyasszonyt. A gyilkosok kézzelkötéssel ölték meg, amely a nyakán érte. A gyilkosságot az asszony egyik rokona fedezte fel, aki fel akarta keresni. Megállapították, hogy a tettesek a gyilkosság elkövetése után felkutatták az egész lakást. Hogy mit raboltak el, egyelőre nem tudni.

Ribbentrop és Tiso aláírta a Szlovákia német védelmére vonatkozó szerződést

Együttal gazdasági egyezmény is készült a két ország között

Bucarestből jelentik: A Szlovákia német birodalmi védelméről szóló szerződést elkészítették és csütörtökön este közzé is tették. A szerződést szlovák részről Tisso miniszterelnök, Tuka helyettes miniszterelnök és Durcsánszky külügyminiszter írta alá, míg német részről Ribbentrop birodalmi külügyminiszter. A szerződés öt szakaszból áll.

Az első szakasz kimondja, hogy a német birodalom átveszi Szlovákia állami függetlensége és területi sérthetlensége védelmét Ruszinszko nyugati határától a Kiskárpátok, Fehérkarpátok és a Javornik-hegység közötti területen a Szlovákia nyugati határáig.

A második szakasz arról szól, hogy a védelem teljesítésére Németország megfelelő haderőt helyez el Szlovákiában, s katonai berendezéseket visz végbe. Szlovákia evégett rendelkezésre bocsátja a szükséges területeket. A német katonaság részére a szükséges berendezési tárgyak, felszerelések, élelmiszerek vámmentesen szállíthatók. A német véderő gyakorolja Szlovákiában a katonai felségjogokat, s a német katonai berendezéseknél

foglalkoztatott német civil emberek is e katonai felségjog alatt állanak.

A harmadik szakasz arról szól, hogy Szlovákia kormánya a saját külön katonai erőit szoros együttműködésben szervezi meg a német védősereggel.

A negyedik szakasz azt mondja ki, hogy Szlovákia a maga külügyeit önállóan intézi, de a közös védelmi berendezkedés érdekében külpolitikáját mindig szoros együttműködésben tartja a német külpolitika irányával.

Az ötödik szakasz kimondja, hogy a szerződés azonnal életbe lép és 25 évig marad érvényben. Lejárta előtt a két ország képviselői összejönnek, hogy a szerződés megszüntetéséről, vagy meghosszabbításáról határozzanak.

Pozsonyból jelentik: Az itteni kormányköröktől vett értesülés szerint elkészült Németország és Szlovákia megbízottai között a gazdasági szerződés is. Ez a szerződés Szlovákia pénzügyéről, s e pénz kincstári födözeteiről, valamint a vámhatárról tartalmaz fontos intézkedéseket, azonkívül több politikai vonatkozású kérdésre is ad szabályozást.

TRÉFÁS KERESZTREJTVEÉNY

Mi a különbség a zeneszerző és egy révész között?

11. (352.) szám.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----

Beküldendő sorok: Vízszintes 1. és nyilirány, függőleges 8. és nyilirány. Beküldési határidő: április 6.

Vízszintes sorok:

1 Az egyik megállapítás. 8 A villany. 9 Rádió-állomás. 10 Kis patak. 11 Gázlámpa része. 12 A szobába. 13 Olasz folyó. 14 Megjárta vele Csokonai. 16 Detektív ezaglátsza. 18 365 napra. 20 Kutyalakás. 22 Masina. 23 Szintén ne. 24 Könyvelésnél fontos. 27 Csendes víz. 28 Tolvajleves muri. 30 Biró Károly. 31 Lovaskatona németül. 33 Azért. 35 Idegen nőnév (Nielsen). 37 S. 38 Csorog a könnye. 40 Orbán Anna. 41 Rangjelző. 42 Egyszerű mérték. 44 Mesterséges nyelv.

Függőleges sorok:

1 Lakat. 2 Mutatószó. 3 Leánynev. 4 Ebből indul a sejtés. 5 Lócsemege. 6 Angol miniszter. 7 Fed, korhol. 8 A másik megállapítás. 11 Ruhán van. 13 Költ. 14 Átlan cár. 15 Tánc. 17 Betű fordítottja. 19 Szin. 21 Folyadék. 25 Adonem. 26 Út. 29 Nemzet. 32 Skálahang. 34 Újítás. 36 100 évig. 39 Tejtermék. 41 Nyögjük. 42 Azonos betűk. 43 Fém. 44 Olasz névelő.

9. számú keresztrejtvevényünk helyes megfejtése:

Vízsz. 1. Lakatosinas. 12. Aranykalász. 38. Épeszü ember. 41. Salve Regina. Függ. 1. Lakáskérdés. 2. Aranyos kupa. 10. A Széna-téren. 11. Szalamandra.

Helyesen megfejtették: Zakariás Miklósné, Rotter János, Czumbel Antal, Janicsk Mária, Glósz Edit, Szimits Erzsébet, Orbán Ilma, Stéger Gyula Gellért, Sz. Papp Károly, Makor Béla,

Bujáki Matu, Tedeschiné Feltrójai Petheó Anna, Csiby Lenke, Kis Lajos, Csató Sándor, Pribék Imréné, Henter Jánosné, Hódacs Agoston, Klank Jenő, Lázár Véla, Vágányi Kálmán, dr. Csiky Jánosné, Csiky Évike, Csiky Mártuska, György Szilveszter, Martonfy Zoltánné, Gárdos Oly, Ilyés János, Páll V. Géza, Páll Béla, Kósa József, Kelemen Konrád, Fodor Péter, Csorba Zoltánné, Sztarek Erzsébet, Derzsi Zoltán, ifj. Sultész József, Kocsag Gizi, Kocsag Margit, Szakáts Mihály, Kocsag Karoly, Szabó Józsefné, Zonda Magda, Miklós Gergely.

A jutalmkönyvet dr. Csiky Jánosné nyerte, elküldöttük.

Az egy és a gerincvelő megbetegedéseinek kezelésénél a régóta bevált, tisztán természetes „Ferenc József” keserűviz — korán reggel egy pohárral bevéve — a tápcsatornát alaposan kitisztítja, a további bélműködést elősegíti, a gyomormozgást megjavítja és fokozott anyagcserét eredményez. Kérdezze meg orvosát.

KÜZGAZDASÁG

A budapesti Magyar Általános Hitelbank mérlegadatai

Ezen intézet zárszámadása a tavalyi 5,033.662 P-vel szemben 5,498.300 P tisztá nyereséget tüntet fel, amelyből az igazgatóság javaslata szerint a részvények 1938. évi osztalékszélvényeinek egyenkint 1 P 50 f-rel leendő beváltására 1,242.000 P fordítottak, míg a tartalékalapok 700.000 P-vel, a nyugdíjalapok 1,200.000 P-vel, az intézet elhunyt elnökének emlékére létesítendő báró Harkányi János segélyalap 100.000 P-vel javadalmaztatnak, végül a fennmaradó 2,256.300 P elővitetik az 1939-es üzletévre. Az intézet üzleti tevékenysége az 1938. évben tetemesen megnövekedett, részben a Magyar Általános Takarékpénztár üzletkörének átvétele révén, részben pedig a folyóüzlet forgalmának emelkedése folytán. A mérlegben kimutatott betétállomány 298,6 millió P, melyből 88,9 millió P esett takarékbetétekre és 209,7 millió P folyószámlabetétekre. Az „egyéb hitelezők” tétele alatt szereplő külföldi kötelezettségek 24,7 millió P-ről 18,8 millió P-re csökkentek, a pénztári készletek, a giro és bankkövetelések együttes összege a tavalyi állapottal szemben 7 millió P emelkedést mutat. Az intézet érdekörébe tartozó ipari vállalatok forgalma az előző év színvonalán mozgott.

Rheumatikus fájdalmaknál egy bedörzsölés valódi Diana sóborszesszel enyhülést hoz.

A közvetett adók elleni fellebbezés reformja

Az új eljárási törvény szerint is csak a kihágási jegyzőkönyv fellebbezésével lehet a kivetést megtámadni.

Bucurestiből jelentik: A pénzügyi eljárás egységesítéséről szóló törvény jogot ad az egyenes adót fizetőnek arra, hogy a bíróságoknál kontestációval éljen abban az esetben, ha több egyenesadót követel tőle az adóhivatal, mint amennyit kivetettek. A foglaltási jegyzőkönyv ellen beadott kontestáció tehát lehetővé teszi, hogy az adóbeszedés bírói felülvizsgálat tárgyává legyen. Ettől az eljárástól lényegesen különbözik a közvetett adók fizetésének rendszere, ahol ilyen kontestációnak nincs helye. Ha tehát a közvetett adót (adószámla-illetékek és általában a bélyegforgalmi alapuló illetékek) a kincstár magasabban vet ki, mint amennyit az adóköteles jogosnak tart, ez utóbbira nézve nem marad más eljárás, mint az, hogy lefizeti a követelt illetéket és akkor elesik a jogorvoslattól, vagy nem fizeti le, amikor is ellene kihágási jegyzőkönyvet vesznek fel és kiteszi magát az esetleges bíróságoknak is. A kihágási jegyzőkönyv ellen már fellebbezésnek van helye és így az ügy végül mégis a bíróság elé kerül — de már mint kihágás.

Tehát a két eljárás között lényeges eltérés van, amely fennállott az egységesítési törvény előtt is, de a helyzetet a törvény nem oldotta meg. Az „Argus” azon véleményének ad kifejezést, hogy az egyenes és közvetett adók beszedése körüli eljárást harmonizálni kell és módot kell adni arra, hogy az adózó a közvetett adó ellen kihágási jegyzőkönyv nélkül is jogorvoslattal élhessen.

HOTEL SZABÓ

BUDAPEST, IV. EGYETEM-UTCA 7.

Hotel Szabó a belváros középpontjában fekszik. Szép, tiszta, világos szobák. minden modern kényelemmel. (Központi fűtés, hideg-meleg folyóvíz, telefon, stb.) Polgári szálló — polgári árak!

RADIO

VASÁRNAP, MÁRCIUS 26.

București. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. Majd: Egyházi zene és felolvasás közvetítése. 12 Gramofonlemez. 13.05 Szórakoztató zene közvetítése. 14.30 A Rádiózenekar hangversenyének közvetítése. 18 Szórakoztató zene. 19.15 Táncczene közvetítése. 11 A Rádiózenekar hangversenyének közvetítése. Német táncok. 21 Operett adása. 23.15 Táncczene gramofonon. Majd: Hírek közvetítése külföldre német és francia nyelven. Utána: Közlemények.

Budapest I. 9 Lemezek. 9.45 Hírek. 11 Egyházi ének és szentbeszéd a koronázó időtemplomból. A szentbeszédet Jandik József mondja. 12.15 Evangélikus istentisztelet. Prédikál: Kemény Lajos esperes. 13.30 Operaházi zenekar. 14.05 „Lovasok a faluban”. Felolvasás. 15 Lemezek. 16 Gazdáknak. 16.50 Szalonzenekar. 17.20 „Csokonai”. Előadás. 18 Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.10 Cigányzene. 19.10 Makkai Sándor előadása. 19.30 Partók—Wodály hangverseny. 20.20 Magyarország—Németország válogatott tekecsapatának mérkőzése. 20.50 Sport. 21 Közvetítés a pécsi Nemzeti Színházból. 22.10 Hírek. 23.40 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.30 Táncclemezek.

HÉTFŐ, MÁRCIUS 27.

București. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vizuálisjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 18 Kezdi művészek. 19.15 Ének. 19.40 Két ceல்லóverseny. 20.20 A rádiózenekar hangversenyének közvetítése. 21.30 Zongorahangverseny közvetítése. 23.15 Szórakoztató zene. 23.45 Hírek közvetítése német, francia és olasz nyelven. Utána: Közlemények.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.10 Zongoraszálok. 13.40 Hírek. 13.55 Enekszámok. 14.30 Cigányzene. 17.15 Diákféltóra. 18 A magyar és német rádió közös műsora. 18.23 Hírek szlovák és ruszin nyelven. 19 „Az Anjouk Magyarországon”. 19.30 Cigányzene. 20 Rádió a rádióról. 20.50 A magyar vers története. 21.20 Operaházi zenekar. 22.40 Hírek. 23 Hanglemezek. 23.40 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24 Jazz-zene.

KEDD, MÁRCIUS 28.

București. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vizuálisjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 18.17 Katonazene közvetítése. 19.15 Kamarazene közvetítése. 19.45 Wanda Landowska csembalózika. 20.15 A Rádiózenekar hangversenyének közvetítése. 23.15 A Continental étterem zenekarának hangversenye. 23.45 Hírek francia és angol nyelven.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.10 Állástalan Zenészek Zenekara. 14.30 Hanglemezek. 17.10 Asszonyoknak. 18 Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.10 Cigányzene. 19 „Kapisztrán Szent János”. Uzdóczy Zadravec István tábori püspök előadása. 19.30 Szalonzenekar. 20.10 Előadás a Nemzetközi Vásárról. 20.30 Az Operaház előadása. 22.10 Hírek. 23.10 Hírek. 24 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.20 Cigányzene.

SZERDA, MÁRCIUS 29.

București. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vizuálisjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 18 A Marcu zenekar hangversenyének közvetítése. 19.15 Zenetörténeti előadás példakkal. 20.15 Táncczene adása. 21.10 Francia lemezek adása. 22.15 Enekszámok. 22.40 Szájharmonika hangverseny közvetítése. 23.15 Szórakoztató zene. 23.45 Hírek. Majd: Hírek német és francia nyelven. Utána: Közlemények.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.10 Cigányzene. 14.30 Beszkar-zenekar. 16.30 A magyar mezőgazdaság seregszemléje. 17.15 Diákféltóra. 18 Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.10 Hegedűszámok. 18.40 Légvédelmi előadás. 18.55 Jazz. 19.30 Vértömlesztés, vércsoport. Előadás. 20 Kétzongorás műsor. 20.50 Csevegés. Utána: le-

FIGYELEM, HÁZIASSZONYOK!

A husvéti ünnepek a küszöbön állanak. Ne felejtse el, szerezze be idejében a hírneves „SCHMOLL”-parkettaszta! Ez ép olyan elsőrangú minőségű, mint a „SCHMOLL”-cipőkrém.

Ez a parkettaszta tulajdonképpen a legolcsóbb, mert a legdrágább viaszanyag van benne és mert egész vékonyan felkenve is szép és tartós fényt ad.

A parketten egy vékony, erősen fénylő viaszréteget képez, amely nagyon ellenállóképes és nem ragad a cipőtalpra.

A „SCHMOLL”-parkettasztaival festett padlót, butort, ajtót, ablakrámat, stb.-t is lehet takarítani. Ezeket ugyanis semmiesetre sem szabad luggal, vagy szódával mosni, mert elveszítik természetes fényüket, a festék lepattogzik róluk és így az ajtók, ablakok csunyák és piszkosak lesznek.

A „SCHMOLL”-parkettaszta ép úgy konzerválja a faanyagot és bútorok természetes fényét, mint ahogy a „SCHMOLL”-cipőkrém konzerválja a bőrt.

Ha bútorait négyszer egy évben, a nagy ünnepek előtti takarítások alkalmával, „SCHMOLL”-parkettasztaival kezeli, a fényezés éveig eltart és így megtakarítja az újrafényezés költségeit, amely 100-szor drágább, mint bútorok és faalkatrészek kezeléséhez felhasznált „SCHMOLL”-parkettaszta.

Próbálja ki tehát a „SCHMOLL”-parkettasztaát és ép úgy meg lesz ezzel is elégedve, mint a „SCHMOLL”-cipőkrémmel!

SCHMOLLPASTA R. T.
București—Braşov

Akiket utazás közben rosszul élt fog el...

Nagyon sokan vannak, akik nem tudnak utazni vonaton, villamoson vagy autóbusszon, mert közben rosszul élt, szédülés, hányás vagy hányinger fogja el őket és így sokszor legfontosabb teendőik elintézésében akadályozva vannak. De nem is mernek sok esetben még felülni sem vonatra vagy villamosra olyan erős a félelem, amely visszatartja őket az utazástól, képzelték, mily kellemetlen ez nekem magára a félelemben szenvedő egyénekre, de hozzátartozóira is, kik hozzáigazodni kénytelenek.

A világhírű amerikai GASTRO D. gyógyszer fenti esetekben meglepő eredménnyel lett sokaktól kipróbálva és a hatás olyan eredményesnek mutatkozott, hogy rövid Gastro D.-kúra használata után már nyugodtan utazhatnak, mert a központi és vegetatív idegrendszert annyira megnyugtatja, hogy fenti zavarok teljesen kimaradnak.

GASTRO D. kapható gyógyszerárakban és drogeriákban, vagy postán megrendelhető 135 lei utánvét mellett CSÁSZAR E. gyógyszerárában, București, Calea Victoriei 124.

mezek. 21.30 Hangverseny. 22.45 Hírek. 23 A Mezőgazdasági Kiállítás díjazásai. 23.25 Cigányzene. 23.40 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.30 Táncclemezek.

CSÜTÖRTÖK, MÁRCIUS 30.

București. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vizuálisjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 18.15 Románok. 19.25 Hegedűhangverseny közvetítése. 20.10 Gramofonlemez adása. 21.15 A Szimfonikus Zenekar hangversenyének közvetítése. 23.15 Gramofonlemez adása. 23.45 Hírek. Majd: Hírek közvetítése külföldre németül és franciául.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.10 Hanglemezek. 14.30 Közvetítés a Hortobágyról. 15 Cigányzene. 17.15 „Kikelet a fehér asztalon”. Előadás. 18 Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.10 Magyar-német művészcsere. 18.30 Közvetítés az OMGE nagyterméből. 19.20 Cigányzene.

20.10 Gazdáknak. 20.30 Az Operaház előadása. 22 Kültügyi negyedóra. 23.10 Hírek. 23.30 Szalonzenekar. 23.40 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

PÉNTEK, MÁRCIUS 31.

București. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vizuálisjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 18 Katonazene közvetítése. 19.15 Wolf-dalok. 20.35 Az Operaház előadásának közvetítése. A felvonások között hírek adása. Majd: Hírek közvetítése külföldre német és francia nyelveken. Utána: Közlemények.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.10 Zongoraszálok. 14.30 Szalonzenekar. 17.15 Diákféltóra. 18 Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.10 Elbeszélés. 18.40 Éneklő ifjuság. 19.25 Sportközlemények. 19.35 Cigányzene. 20.45 Három egyfelvonásos. 21.50 Jazz. 22.40 Hírek. 23 Cigányzene. 23.40 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24 Operaházi zenekar

SZOMBAT, APRILIS 1.

București. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vizuálisjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 19.15 Gramofonzene közvetítése. 20.15 Április elsőjei vidám est. 21.15 A Rádiózenekar hangversenyének közvetítése. 22.15 Gramofonzene adása. 23.15 Könnyű zene. 23.45 Hírek francia, angol és olasz nyelven.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.16 Szalonzenekar. 14.30 Hanglemezek. 17.15 Tarka gyermekdelután. 18 Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.10 A posta műszaki tanácsadója. 18.30 Chopin: 24 preludium, zongorán. 19.10 Seta a Studióban. 19.50 Magyar nóták. 21 Színmű. 23 Hírek. 23.20 Budapesti Hangverseny Zenekar. 23.40 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.30 Jazzharmas

LEGUJABB

Küszöbön áll Madrid átadása

A köztársasági spanyolok követi felajánlották a fegyverletételt

Burgosból jelentik: Meg nem erősített hírek szerint a Burgosban, a spanyol nemzetiek főhadiszállásán a köztársasági spanyolok követi fogadták, akik felajánlották Madrid feltétlen megadását. Franco tábornok néhány nap múlva akarta megindítani a döntő támadást Madrid ellen és lehetséges, hogy a köztársaságiak az utolsó órában belátták az ellenállás céltalanságát és elhatározták a föltétlen kapitulációt.

Madridből jelentik: Az olasz lapok óriási szenzációként közlik azt a hírt, hogy Madrid átadása küszöbön áll. Ugy tudják, hogy a spanyol nemzetiek szombaton már bevonulnak Madridba. A város feltételek nélkül megadta magát.

A madridi rádió híradása szerint a főváros átadása már nem órák, hanem csak percek kérdése.

A nemzeti erők összefogása Angliában

Chamberlain és Halifax a nagy nemzeti kormány megalakításáról tárgyal. — A munkáspárt is miniszteri tárcát és államtitkárságokat fog kapni

Londonból jelentik: A Daily Mail értesülése szerint Chamberlain és Halifax között tárgyalások folynak tágabbkörű nemzeti kormány alakítására, amelybe valamennyi párt képviselője belépne. A munkáspárt is miniszteri tárcát, valamint államtitkári állásokat kapna. Halifaxsal egyetemben a jelenlévő kormány többi tagjainak is az a véleménye, hogy szükség van a nemzeti erők összefogására.

Háromhatalmi nyilatkozat a többi államokhoz szóló felhívással.

Londonból jelentik: A folyamatban lévő diplomáciai eszmecserekről azt írják, hogy

most már csak háromhatalmi nyilatkozat létesítése lehetséges. Ugy tudják, hogy ez a háromhatalmi nyilatkozat Anglia, Franciaország és Szovjet-Oroszország közös nyilatkozata lesz. Ezzel aztán be is végződik a nagy lendülettel megkezdett diplomáciai csata. Lengyelország nincs abban a helyzetben, hogy csatlakozzék a nyilatkozathoz. A Daily Express szerint a nyilatkozatot valószínűleg úgy fogják megszövegezni, hogy ahhoz később más államok is csatlakozhatnak és ez a nyilatkozat lesz az első lépés a szovjet által javasolt nemzetközi értekezlet egybehívása felé.

Lengyelország nem hajlandó a csatlakozásra

Tulbonyolult a kelet európai védelmi szövetség terve

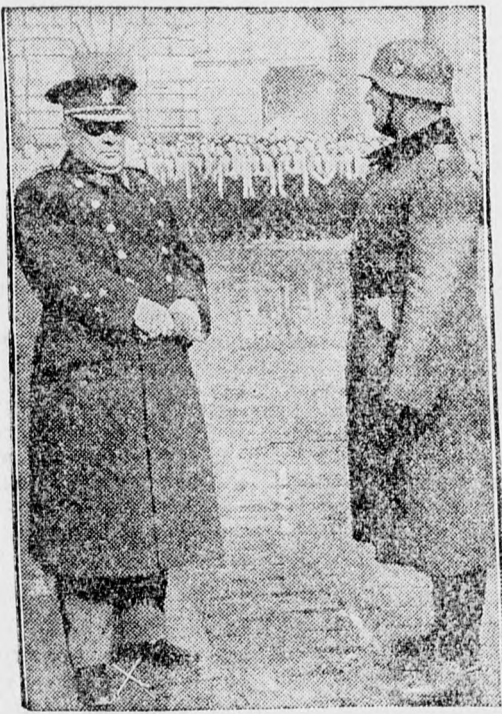
Párizsból jelentik: A francia fővárosban úgy tudják, hogy a londoni diplomáciai tanácskozások kimenetele Lengyelország magatartásától függ. Lengyelország nem igen haj-

landó a nyilatkozathoz csatlakozni. Megállapítják a lapok, hogy a tervezett kelet európai védelmi szövetség az eddigi elképzelések szerint nagyon bonyolult s a meglévő szövetségi szerződésekkel és gazdasági egyezményekkel sokszoros ellenmondást idéz elő. Emiatt Lengyelország, valamint Románia tartózkodó magatartása érthető és indokolt.

A Jour megállapítja, hogy Moszkva újabb rohamra indult Párizs és London ellen. Kényszeríteni akarja a két nagyhatalmat, hogy a Rómához való közeledés helyett Moszkva szövetségét válassza. A szovjet ezzel Franciaországot világnézeti háborúba akarja sodorni. Moszkva szövetségét csak a baloldali lapok és a szabadkőművesek kívánják. Párizsban már összehívták a szabadkőműves páholyt és nyomást akarnak gyakorolni a kormányra a szovjettel való egyezség megkötésének sürgetésére.

Németország újabb győzelme a román-német gazdasági szerződés. — Hitler kancellár mondotta Memelben, hogy a jóvátételek sorozata vége felé közeledik.

Londonból jelentik: A lapok megállapítják, hogy Németország a Romániával kötött gazdasági szerződéssel újabb győzelmet aratott. A Daily Telegraph Hitler kancellár memeli beszédével foglalkozik. A lap szerint Hitler most jelentette ki először azt, hogy a jóvátételek sorozata a vége felé közeledik.

Sirovy cseh tábornok (x) Prágában kihallgatáson volt Hitler vezér és kancellárnál. Ez a kép a prágai vár udvarán készült

Készült a Szent László-nyomda Rt. költorgógenen, Nagyvárad, Karoly király-ut. 5 szám.

Délamerikában ismét levertek egy forradalmi kísérletet

Ekvadorból jelentik: A délamerikai Ekvador állam fővárosában, Quitóban, a marxisták felkelést kíséreltek meg. A felkelés diáksztrájkjal kezdődött, mire az egyetemet bezárták. Egy volt marxista képviselőnek Mexikóból küldött szikratáviratát fogták el, amelyben a volt képviselő érdeklődött, hogy sikerült-e a forradalom. A táviratba felszólította a zendülőket, hogy gyilkolják le a jobboldaliakat, rabolják ki a bankokat és gyűjtsék fel a templomokat és a kolostorokat. A hatóságok és a karhatalom elfojtotta a zendülést, mielőtt még nagyobb méreteket öltött volna.

Kétezer ukrán volt szicsgárdista Németországban kap munkahelyezést

Varsóból jelentik: A Dobri Vicor pozsonyi jelentése szerint kétezer ukrán szicsgárdistát Kárpátjáról Pozsonyon keresztül Németországba szállítottak. A szicsgárdistákat Németországban különféle munkatáborokban helyezik el.

A magyarországi római katolikus püspökök konferenciája

Budapestről jelentik: A magyarországi római katolikus püspökök egy héttel ezelőtt tartották konferenciájukat. A konferenciáról hódoló táviratot küldtek Rómába XII. Pius pápának. A püspökök táviratára most érkezett meg a választávirat, amelynek a szövege a következő: „Őszinte hűségnyilvánításuk kellemesen érint. Őszentsége bőséges sikert kíván a kongresszusra és szívélyes áldását küldi.” A táviratot Maglione bíboros államtitkár írta alá.

A temesvári egyházmegyében elhalasztották az egyházközségi választásokat

Temesvár. Saját tud. Pacha Ágoston dr. megyéspüspök a temesvári egyházmegye valamennyi plébániájához és egyházközségéhez köriratot intézett, amelyben tudatja, hogy az általa április 16-ra elrendelt egyházközségi választásokat, az adott viszonyokra tekintettel elhalasztja. Ennek megfelelően az egyháztanácsok, választmányok és gondnokságok érvényben lévő megbízatását meghosszabbítja.

Pacha Ágoston dr. megyéspüspök egyébként Gyümölcsoltó Boldogasszony napján Németváron pappá szentelt Zepp Péter végzett teológust, míg Kisteremián Keller Antal abszolált teológust.

Aprékiadatok

Adás-vétel	Lakás
szavanként 3 lei	szavanként 3 lei
Spárgatövek, elsőrangú minőségben kaphatók Horváth Arpád szőlőjében. Nagyvárad, Cal. Ruinelor 1. (Petőfi-u. végén.)	Kiadó május elejére kétszobás utcai lakás. Nagyvárad, Str. Take Ionescu 41. szám.
Két jókarban lévő koffer eladó. Nagyvárad, Str. Simeon Stefan 26.	Utcail két szoba, előszoba, és mellékhelyiségekkel együtt kiadó. Nagyvárad, Str. Bratianu 52.
Herbst óra-, ékszeraruház. Rege Ferdinand 3. szám, Nagyvárad. Doxa, Omega-óra 800-1000 lei és feljebb Schaffhauseni óra 3000 lei. Arany karikagyűrűk 14 karátos aranyból. — Vaszek arany, ezüst, britiáns ékszereket, arany órákat	Kettőszobás, fürdőszobás lakás azonnal kiadó. Nagyvárad, Str. Vlahuta 44. szám.
	Különféle szavanként 3 lei
	Papiszabóság Kovács, Cluj, Str. Regina Maria 20. — Jutányos árak.

CENZURAT